

ฐานข้อมูล ปราชญ์ชาวบ้าน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2565

คำนำ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ตอนบน มีวัฒนธรรมและประเพณีที่ความโดดเด่น มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง สืบทอดส่งต่อกันมาผ่านตัวบุคคล ผู้รู้ และปราชญ์ชาวบ้านที่มีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย โดยเป็นแหล่งรวมขององค์ความรู้ พร้อมให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจที่แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถเชื่อมโยงให้สถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของตน

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รวบรวมข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไว้เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ ในรูปแบบ “ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ให้ผู้เรียนและผู้สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้สะดวกและเป็นประโยชน์ อันจะเป็นสารสืบสานภูมิปัญญาไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทนำ	1
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
บริบททั่วไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	2
ปราชญ์ชาวบ้าน	
ประเภทของปราชญ์ชาวบ้าน	8
ความสำคัญและประโยชน์ของปราชญ์ชาวบ้าน	10
ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
ปราชญ์ชาวบ้านด้านอาหาร	11
ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปะพื้นบ้าน	14
ปราชญ์ชาวบ้านด้านการแพทย์แผนไทย	19
ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม	31
ปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรม	33
ปราชญ์ชาวบ้านด้านภาษาและวรรณกรรม	37
ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	38
ปราชญ์ชาวบ้านด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	41
รายการฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	44
เอกสารอ้างอิง	
บุคลากรกรม	55
บรรณานุกรม	56

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 : ประเภทของปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	9
ภาพที่ 2 : นางบุญถม ช้องส่งเสียง	2
ภาพที่ 3 : นายพุทธิพร ภู่อุณทโร	12
ภาพที่ 4 : หนังสือกุไผ่ ศ.ศรีโต	14
ภาพที่ 5 : มโนราห์ชาติตรี พระแสงศิลป์	15
ภาพที่ 6 : นางจงดี้ พรหมเมศ และนายโกเมษ พรหมเมศ	16
ภาพที่ 7 : นายเทพสิน ผ่องแก้ว	18
ภาพที่ 8 : นายถาวร วิชัยดิษฐ์	20
ภาพที่ 9 : นายถาวร วิชัยดิษฐ์ และนายอาชวิน วิชัยดิษฐ์	22
ภาพที่ 10 : นายแจ่ม พุทธศร	23
ภาพที่ 11 : ลูกหมอพัตน์	24
ภาพที่ 12 : นายบำรุง รักษ์วงศ์	25
ภาพที่ 13 : นางซ็อน อนุพันธ์	26
ภาพที่ 14 : นายมานิตย์ อินทคีรี	27
ภาพที่ 15 : นายจรัส ชุนาวา	28
ภาพที่ 16 : ส่วนผสมยาสมุนไพร	29
ภาพที่ 17 : นายชัยสิทธิ์ หมวดทอง	30
ภาพที่ 18 : นายปริญญา บุญศรีนุ้ย	31
ภาพที่ 19 : นายกิตติ สีนอุดม	32
ภาพที่ 10 : นายสมประสงค์ ศรีเทพ	34
ภาพที่ 21 : นายจรัสศักดิ์ ลายสิงห์	35
ภาพที่ 22 : นายพิษณุพงศ์ เขาวเหม	37
ภาพที่ 23 : เต่าเผาเหล็ก	38
ภาพที่ 24 : นายชิต สัมเกลี้ยง	39
ภาพที่ 25 : นายสมศักดิ์ นรินทร	40
ภาพที่ 26 : นายจำเริญ รักบำรุง	41
ภาพที่ 27 : นายศิริศักดิ์ ไทยพัฒน์	42

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : รายการฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	44
ตารางที่ 2 : ร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนา และจำนวนศาสนสถาน	5

บทนำ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย เป็นเมืองเก่าแก่ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีความสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณีมากที่สุดเมืองหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากสภาพภูมิศาสตร์ที่อุดมสมบูรณ์และชัยภูมิที่เหมาะสม ส่งผลให้สุราษฎร์ธานีมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคและบนเส้นทางแห่งการพัฒนาสู่ความเจริญรุ่งเรืองมั่งคั่ง ทั้งในด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2556)

ด้วยความหลากหลายของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดจากคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อให้เกิดผู้รู้ในศาสตร์อันเนื่องมาจากการเอาตัวรอดจากบริบทของที่ตั้งถิ่นฐาน ก่อให้เกิดเป็น “ปราชญ์ชาวบ้าน” ซึ่งเป็นทั้งผู้เรียนรู้ และปฏิบัติตามแนวทางของตนด้วยความชำนาญ เป็นประสบการณ์ที่สั่งสม และพร้อมถ่ายทอดสู่คนหลัง โดยกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ในรูปแบบ “ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” สามารถแบ่งประเภทของปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดังนี้ 1) ปราชญ์ชาวบ้านด้านอาหาร 2) ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปะพื้นบ้าน 3) ปราชญ์ชาวบ้านด้านการแพทย์แผนไทย 4) ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม 5) ปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรม 6) ปราชญ์ชาวบ้านด้านภาษาและวรรณกรรม 7) ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม 8) ปราชญ์ชาวบ้านด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี ให้เป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และรู้จักตนเองของผู้เรียน ชุมชน และสังคม

จากการศึกษาและจำแนก ประเภทของ ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในรูปแบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น จึงทำให้ทราบถึงภูมิปัญญา วิถีชีวิต การเรียนรู้ และการปรับตัวเพื่อเอาตัวรอดจากสภาพทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัวมาแต่อดีต จนปรากฏผ่านตัวบุคคลในท้องถิ่น รวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูลที่สามารถเลือกศึกษาเรียนรู้แก่ผู้เรียน เยาวชน และผู้สนใจต่อไป

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บริบททั่วไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ของประเทศไทย เป็นเมืองเก่าแก่ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีความสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณีมากที่สุดเมืองหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากสภาพภูมิศาสตร์ที่อุดมสมบูรณ์และชัยภูมิที่เหมาะสม ส่งผลให้สุราษฎร์ธานีมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคบนเส้นทางแห่งการพัฒนาสู่ความเจริญรุ่งเรืองและมั่งคั่ง (สุกัญญา ไหมเครือแก้ว และคณะ, 2560, น. 276-277)

สุราษฎร์ธานี มีสภาพภูมิศาสตร์ที่อิทธิพลต่อการดำรงชีวิต โดยมีดินแดนประวัติศาสตร์ที่ถือเป็นศูนย์กลางอาณาจักรศรีวิชัย สะสมเอาอารยธรรมและสืบทอดกันมายาวนาน มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ทั้งด้านศาสนา ประเพณี วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย มีแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางทะเลชั้นนำระดับโลก มีความหลากหลายของทรัพยากรและวัฒนธรรม ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและอุทยานแห่งชาติต่าง ๆ แหล่งโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของบ้านเมือง วัดวาอารามที่มีประวัติเก่าแก่ ก่อให้เกิดสังคม และเศรษฐกิจที่มีความหลากหลายในด้านการประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมควบคู่กัน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2562, น. 6)

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ที่ละติจูด 09 องศา 07 ลิปดาเหนือ ลองจิจูด 99 องศา 21 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศใต้ 651 กิโลเมตรโดยทางรถไฟ มีเนื้อที่ประมาณ 12,890 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 10 ของประเทศไทย และมากที่สุดในภาคใต้ พื้นที่จังหวัดทั้งหมดอยู่ในคาบสมุทรที่เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล มีอาณาเขตติดต่อกับบริเวณใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร และอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดกระบี่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดนครศรีธรรมราช และอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดกับ	จังหวัดพังงา

(Thai Marine Meteorological Center, ม.ป.ป.)

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสุราษฎร์ธานีผสมผสานกันหลายลักษณะ จำแนกได้ ดังนี้

1. พื้นที่ส่วนที่ลึกเข้าไปสุดด้านตะวันตกเป็นที่ราบสูง มีภูเขาใหญ่น้อยสลับซับซ้อน เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีป่าไม้มีค่าอยู่ทั่วไปเป็นทั้งป่าโปร่ง และป่าดงดิบ
2. พื้นที่ตอนกลางและริมทะเล คือ อ่าวไทยฝั่งตะวันออกเป็นที่ราบริมฝั่งทะเล มีภูเขา ป่าไม้ ป่าเบญจพรรณ ป่าชายเลน และทุ่งหญ้า
3. พื้นที่เป็นเกาะในทะเล ได้แก่ เกาะในเขตของอำเภอเกาะสมุย อำเภอเกาะพะงัน และอำเภอดอนสัก มีเกาะใหญ่น้อยที่มีที่ราบตามริมฝั่งทะเล
4. พื้นที่ราบสูงทางทิศตะวันตก คือ ส่วนที่เป็นสันเขาตะนาวศรี แบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงาค่อย ๆ ลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกตลอดเขตจังหวัด (Thai Marine Meteorological Center, ม.ป.ป.)

สภาพภูมิศาสตร์

บริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาประมาณร้อยละ 49 ของพื้นที่ทั้งหมด มีเทือกเขาสูงทอดยาวตามแนวเหนือใต้ ลักษณะภูมิประเทศดังกล่าว ก่อให้เกิดลุ่มน้ำน้อยใหญ่รวม 14 ลุ่มน้ำ แม่น้ำลำคลองทุกสายไหลลงสู่อ่าวไทย สรุปลักษณะภูมิประเทศ ได้ดังนี้

1. พื้นที่สูงจนกระทั่งภูเขาสลับซับซ้อน ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพระแสง อำเภอนาตาล อำเภอไชยา อำเภอท่าชนะ อำเภอเวียงสระ อำเภอชัยบุรี และอำเภอวิภาวดี
2. พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอพุนพิน
3. พื้นที่ราบสูงทิศตะวันออก ได้แก่ พื้นที่อำเภอดอนสัก อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอเวียงสระ และอำเภอบ้านนาสาร
4. พื้นที่เกาะในอ่าวไทย ได้แก่ พื้นที่อำเภอเกาะสมุย อำเภอเกาะพะงัน หมู่เกาะอ่างทอง และเกาะบริวาร รวม 42 เกาะ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี, ม.ป.ป.)

สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดียรวมทั้งมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทย แบ่งตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยออกได้เป็น 2 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึง กลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึง กลางเดือนมกราคม

(Thai Marine Meteorological Center, ม.ป.ป.)

สภาพทรัพยากร

ทรัพยากรชีวภาพและนิเวศวิทยาบนบก

ทรัพยากรชีวภาพและนิเวศวิทยาบนบกที่สำคัญ ได้แก่ ป่าไม้และสัตว์ป่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 3,739,375 ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 3,643,595 ไร่แบ่งเป็น

1. พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	1,070,950 ไร่
2. พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	803,956 ไร่
3. พื้นที่เขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่า	21,481 ไร่
4. พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์	1,520,250 ไร่
5. พื้นที่ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ	2,008,650 ไร่
ทั้งนี้ ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าที่คงสภาพอยู่ จำนวน	1,191,125 ไร่

ทรัพยากรชีวภาพและนิเวศวิทยาในทะเล

บริเวณนอกชายฝั่งทะเลของจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นแหล่งสัตว์ทะเลเศรษฐกิจที่สำคัญหลายชนิด เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา หมึก และปลาต่าง ๆ นอกจากนี้บริเวณชะวากทะเล อ่าวบ้านดอน เป็นแหล่งนิเวศวิทยาสัตว์ทะเลวัยอ่อนที่สำคัญ จำเป็นต้องอนุรักษ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจการประมง

แร่ธาตุ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเหมืองแร่ที่มีสัมปทาน มีแร่ธาตุที่สำคัญ คือ ยิปซัม โดโลไมต์ แอนไฮไดรต์ หินปูน ดินขาว และ บอลเคลย์

แหล่งน้ำ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีลุ่มน้ำใหญ่น้อยรวม 14 ลุ่มน้ำ แต่ละลุ่มน้ำมีแม่น้ำ และร่องน้ำหลายสาย ทุกสายล้วนลงสู่อ่าวไทย แม่น้ำในสุราษฎร์ธานีตัดขวางคาบสมุทร ออกสู่ทะเลด้านตะวันออก ในอดีตอาศัยเครือข่ายแม่น้ำเดินทางติดต่อถึงกัน และติดต่อกับเมืองชายฝั่งแม่น้ำสายหลัก แม่น้ำที่มีลักษณะทางอุทกวิทยาที่สำคัญของสุราษฎร์ธานี คือ แม่น้ำตาปี แม่น้ำพุมดวง และแม่น้ำท่าทอง (ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสุราษฎร์ธานี, ม.ป.ป., น. 4-5)

สภาพเศรษฐกิจ

เกษตรกรรม

การประกอบอาชีพโดยส่วนมากจะประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ โดยใช้ที่ดินเพื่อทำการเพาะปลูกประมาณร้อยละ 45 ของพื้นที่ทั้งหมด พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว เงาะทุเรียน และกาแฟ นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงปศุสัตว์และการทำประมง โดยปศุสัตว์ที่นิยมเลี้ยงกันมาก เช่น โค กระบือ สุกร ไก่ แพะ โดยปศุสัตว์ที่มีมูลค่าผลผลิตมากที่สุด คือ โค สุกร ไก่ กระบือ และเป็ดตามลำดับ

อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากผลผลิตทางเกษตรกรรม เช่น อุตสาหกรรมปลาป่น อาหารทะเลแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง น้ำมันปาล์มดิบ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ซึ่งในจังหวัดมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 730 โรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีมากที่สุด นอกจากนี้ ยังมีการให้สัมปทานเหมืองแร่ โดยแร่ที่สำคัญในจังหวัด ได้แก่ ยิปซัม โดโลไมต์ แอนไฮไดรต์ หินปูน ดินขาว และบอลเคลย์ (วิกิพีเดีย, 2564)

สภาพสังคมและวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 : ร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนา และจำนวนศาสนสถาน

ศาสนา	ร้อยละของประชากร	วัด	มัสยิด	โบสถ์	โบราณสถาน	โบราณวัตถุ
พุทธ	96.69	344 แห่ง				
อิสลาม	2.84		47 แห่ง			
คริสต์	0.47			71 แห่ง		
อื่น ๆ					191 แห่ง	2,586 ชิ้น

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2561)

ประชากรโดยส่วนใหญ่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 96.69 และมีวัดจำนวนมากถึง 344 แห่ง ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 2.84 และมีมัสยิด จำนวน 47 แห่ง ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอื่น ๆ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2561)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเจริญมาแต่อดีตกาล ทำให้มีประเพณี ภูมิปัญญา ศิลปะ และวัฒนธรรมต่าง ๆ มากมาย ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ได้แก่

1. โบราณสถานและโบราณวัตถุ เช่น พระบรมธาตุไชยา อำเภอยะยา, วัดเขาศรีวิชัย และพิพิธภัณฑสถานศรีวิชัย อำเภอยะยา, วัดถ้ำสิงขร อำเภอยะยา, พระพุทธไสยาสน์วัดถ้ำคูหา อำเภอยะยา, พระธาตุศรี สุราษฎร์ อำเภอยะยา เป็นต้น
2. ศิลปหัตถกรรม เป็นเอกลักษณ์และรู้จักแพร่หลาย เช่น ผ้าไหมพุมเรียง หมวกพุมเรียง
3. ประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีชักพระ ทอดผ้าป่า และแข่งเรือยาว จัดขึ้นในวันออกพรรษา (แรม 1 ค่ำ เดือน 11) การทอดผ้าป่าของจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะแตกต่างไปจากที่อื่น ๆ
4. มหรสพและการละเล่นพื้นบ้าน ได้แก่ มโนราห์ หนังตะลุง ลิเกป่า ชนควาย ชกมวย เป็นต้น (ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสุราษฎร์ธานี, ม.ป.ป., น. 13)

การเมืองการปกครอง

1. หน่วยการปกครอง

1.1 จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 19 อำเภอ 131 ตำบล 1,074 หมู่บ้าน มีรายชื่ออำเภอ ดังนี้

1.1.1 อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	1.1.7 อำเภอท่าชนะ
1.1.2 อำเภอกาญจนดิษฐ์	1.1.8 อำเภอยะยา
1.1.3 อำเภอดอนสัก	1.1.9 อำเภอบ้านตาขุน
1.1.4 อำเภอเกาะสมุย	1.1.10 อำเภอพนม
1.1.5 อำเภอเกาะพะงัน	1.1.11 อำเภอท่าฉาง
1.1.6 อำเภอไชยา	1.1.12 อำเภอบ้านนาสาร

- 1.1.13 อำเภอบ้านนาเดิม
- 1.1.14 อำเภอเคียนซา
- 1.1.15 อำเภอเวียงสระ
- 1.1.16 อำเภอพระแสง
- 1.1.17 อำเภอพุนพิน
- 1.1.18 อำเภอชัยบุรี
- 1.1.19 อำเภอวิภาวดี

1.2 การปกครองท้องถิ่น มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ

1.2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

1.2.2 เทศบาล 40 แห่ง ประกอบด้วย

1.2.2.1 เทศบาลนคร 2 แห่ง

1.2.2.2 เทศบาลเมือง 3 แห่ง

1.2.2.3 เทศบาลตำบล 35 แห่ง

1.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล 97 แห่ง

2. ประชากร (ปี 2563) จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีจำนวนประชากรทั้งหมด 1,067,726 คน ประกอบด้วย เพศชาย 525,716 คน และเพศหญิง 542,010 คน อำเภอที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2564)

ปราชญ์ชาวบ้าน

อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ และคณะ (2561, น. 220) กล่าวถึงปราชญ์ชาวบ้านไว้ว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นจะเป็นผู้ที่ทราบถึงวิธีการดำเนินชีวิต ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน รวมไปถึงการปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัยได้ โดยการสะสมเป็นองค์ความรู้ ประสบการณ์ หรือทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดการสั่งสมมาเป็นเวลานาน และมีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง ในท้องถิ่น เพื่อให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิต อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เรียกว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554) อันเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถ นอกจากนี้ ยังมีคำที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาหลากหลาย อาทิเช่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน ผู้ทรงคุณภูมิปัญญาไทย และปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

สุวิงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2541, อ้างถึงใน ปราณี ต้นตยานุบุตร, 2551, น. 4) อธิบายความหมายของปราชญ์ชาวบ้านไว้ว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง วิธีการจัดการ วิธีการชี้นำ และการริเริ่มเสริมต่อของนักปราชญ์ในท้องถิ่น หรือในกลุ่มชน ภูมิปัญญาชาวบ้านล้วนสั่งสมงอกงามขึ้นจากความรอบรู้ ประสบการณ์ ผนวกด้วยญาณทัศนะ (ความเฉียบคมในการหยั่งเห็น หยั่งรู้ ที่ลุ่มลึกกว่าวิสัยทัศน์) เป็นรากฐาน รากเหง้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน จึงมักเกี่ยวเนื่องกับการนำสถานะตามธรรมชาติที่อยู่ในวิสัยที่จะจัดการได้ หรือภาวะที่เกิดจากการกระทำ การเสาะแสวงของคนรุ่นก่อนมาปรับให้เกื้อกูลแก่การดำรงชีพขั้นพื้นฐาน หรือปัจจัย 4 แล้วภูมิปัญญาเหล่านั้นค่อย ๆ แดกหน่อต่อยอดเป็นภูมิปัญญาเพื่อจรรโลงจิตใจ เป็นเครื่องประเทืองอารมณ์

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (ม.ป.ป.) อธิบายความหมายของปราชญ์ชาวบ้านไว้ว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต จนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของอดีตกับปัจจุบันได้เหมาะสม

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 23 (2551) กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน หรือนักคิดท้องถิ่น หรือครูภูมิปัญญาไทย จะมีคุณสมบัติของผู้ที่เป็นปราชญ์ คือ

1. เป็นผู้ที่มีธรรมะอยู่ในใจ เป็นธรรมะของความรัก ความเมตตา ความอยากช่วยคน เป็นธรรมโดยการปฏิบัติ
2. แสวงหาความรู้และจัดการองค์ความรู้ โดยคิดทำสรุปทบทวน แล้วนำมาเป็นความรู้ให้คนอื่นเห็นได้อย่างชัดเจนมีทั้งวิชาการและภาคปฏิบัติให้เห็น
3. เป็นผู้ที่มีความรักความเป็นปราชญ์ไม่ได้อยู่ที่ความฉลาดของปัญญาที่เกิดจากการกระทำ แต่เกิดจากรักที่มีธรรมะเป็นแรงบันดาลใจให้แบ่งปันแก่ผู้อื่น
4. เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรการแผ่ภูมิปัญญาที่เกิดจากการทำจริงด้วยความรักแผ่นดิน

สรุปได้ว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของความรู้ ความสามารถ และทักษะ การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมไปตามยุคสมัย ด้วยการสะสมประสบการณ์เป็นภูมิปัญญา เกิดการสั่งสมและถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง

ประเภทของปราชญ์ชาวบ้าน

กรมป่าไม้ (ม.ป.ป.) แบ่งประเภทปราชญ์ชาวบ้านตามบทบาทและภารกิจในการนำภูมิปัญญา ไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบันไว้ดังนี้

1. สาขาคติ ความเชื่อ หลักปฏิบัติ
2. สาขาประเพณี พิธีกรรม
3. สาขาการดำรงชีพ และโภชนาการพื้นบ้าน
4. สาขาการดูแลสุขภาพพื้นบ้าน
5. สาขาเทคโนโลยีพื้นบ้าน
6. สาขาบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ (2559, น. 1) อธิบายถึงประเภทปราชญ์ชาวบ้านว่า เป็นลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญาที่มีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น

1. **ด้านเกษตรกรรม** ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์
2. **ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม** ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่น สามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม
3. **ด้านการแพทย์แผนไทย** ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้
4. **ด้านศิลปกรรม** ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ
5. **ด้านโภชนาการ** ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหารและยา ได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากร

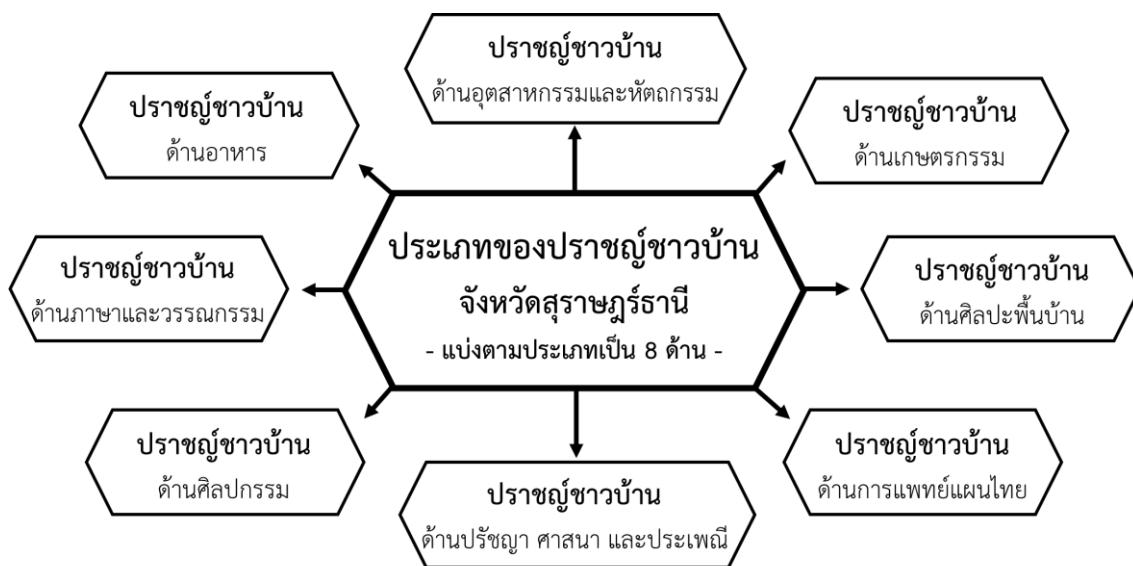
คมสันต์ คำเถื่อน (2563) แบ่งประเภทปราชญ์ชาวบ้านเป็น ปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ 9 สาขา ดังนี้

1. อาหารและโภชนาการ
2. ศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม
3. เกษตรกรรมและการทำมาหากิน
4. ภาษาและวรรณกรรม
5. ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ

6. ศิลปะการแสดงดนตรี
7. ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
8. กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
9. การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

จากการศึกษาและสืบค้นข้อมูล จึงสามารถแบ่งประเภทของปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดังนี้

1. ปราชญ์ชาวบ้านด้านอาหาร
2. ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปะพื้นบ้าน
3. ปราชญ์ชาวบ้านด้านการแพทย์แผนไทย
4. ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม
5. ปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรม
6. ปราชญ์ชาวบ้านด้านภาษาและวรรณกรรม
7. ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
8. ปราชญ์ชาวบ้านด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

ภาพที่ 1 : ประเภทของปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา : กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (2565)

ความสำคัญและประโยชน์ของปราชญ์ชาวบ้าน

บุญส่ง นาแสง (2556, น. 24) ได้อธิบายว่า ปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ใช้ชีวิตแบบสมถะ มีสติ ใช้ชีวิตโดยยึด หลักพุทธธรรม เป็นแบบอย่างและเป็นที่ยอมรับนับถือของคนในชุมชนและบุคคลทั่วไป เป็นผู้ที่มีรู้จักตนเอง สามารถวิเคราะห์ตนเองและชุมชน เพื่อนำมาปรับใช้แก้ปัญหาในชุมชนของตนเองโดยการพึ่งพาตนเอง ร่วมกันคิด และชักชวนคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ และคณะ (2561, น. 221) ได้อธิบายว่า ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น บางครั้งก็เรียกตนเองว่า “คนนอกระบบ” เป็นบุคคลในท้องถิ่น ผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น จากการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวตน เชื่อมโยงคุณค่าจากอดีตกับปัจจุบันให้กับชุมชนได้อย่างเหมาะสม

สุวรรณา เขียวภักดีพร และคณะ (2561, น. 228) ได้อธิบายว่า ปราชญ์ชาวบ้านมีบทบาทสำคัญใน กระบวนการสร้างเข้มแข็งของชุมชน โดยเป็นผู้ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในชุมชนของตนเองร่วมกันจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเป็นระบบและเกิดความยั่งยืน ด้วยการเรียนรู้และฝึกตนเองให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมชุมชน กระตุ้นปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกรักชุมชน มีความหวงแหนสมบัติสาธารณะของชุมชน และเกิดค่านิยม ร่วมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในชุมชน เกิดเป็นอัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่ดึงมาในชุมชน นำไปสู่ การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข นำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนสืบไป

กรมป่าไม้ (ม.ป.ป.) ได้อธิบายว่า ปราชญ์ชาวบ้าน คือ บทบาทและภารกิจในการนำภูมิปัญญาไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่วนความแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับภูมิปัญญาที่จะนำไปแก้ปัญหาและถ่ายทอดกล่าวคือ ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยย่อมมีความสามารถหรือภารกิจในการนำภูมิปัญญาระดับชาติไปแก้ปัญหา หรือถ่ายทอด หรือผลิตผลงานใหม่ๆ ที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ส่วนปราชญ์ชาวบ้านมีความสามารถ หรือภารกิจในการนำภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นไปแก้ปัญหาหรือถ่ายทอดในท้องถิ่น

ดังนั้น จึงสรุปความสำคัญและประโยชน์ของปราชญ์ชาวบ้านได้ว่า ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภูมิปัญญาท้องถิ่น อันเป็นอัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่ดึงมาในชุมชน สามารถสร้างความเข้าใจถึงการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน สถาปสังคัม และท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ด้วยการเรียนรู้และฝึกตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาลงและถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง ชุมชน สังคม และสถานศึกษา ตามภูมิรู้ที่สั่งสมในบุคคล

ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปราชญ์ชาวบ้านด้านอาหาร

ชื่อ-นามสกุล : นางบุญถม ฮ่องส่งเสียง

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านอาหาร (ขนมจิ้ง)

ข้อมูลทั่วไป

นางบุญถม ฮ่องส่งเสียง อายุ 89 ปี เจ้าของสูตร และผู้เผยแพร่ความรู้เรื่องขนมจิ้ง ของดีของชาวเสียด อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวไว้ว่า ขนมจิ้งเป็นขนมดั้งเดิม มีกันเกือบทุกบ้าน แต่ก่อนทำกินกันเองตอนเดือน 6 เกิดมาก็มีขนมนี้แล้ว ทำกันมาตั้งแต่รุ่นทวด สมัยเด็ก ได้เรียนรู้และฝึกฝนจากแม่ และยายในสมัยนั้นผู้หญิงต้องห่อจิ้งเป็นกันทุกคนกว่าจะได้จิ้งต้องเตรียมของหลายอย่าง ปัจจุบันมีนางสาวเสาวภา แซ่แห่ง (หลาน) เป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมจิ้ง

ที่อยู่ : เลขที่ 57 หมู่ที่ 4 ตำบลเสียด อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การสืบทอด

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวเสาวภา แซ่แห่ง (อายุ 34 ปี)

ข้อมูลทั่วไป -

ที่อยู่ : เลขที่ 104 หมู่ที่ 6 ตำบลเขาถ่าน อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 2886 7484

Facebook : เสาวภา แซ่แห่ง

ภาพที่ 2 : นางบุญถม ฮ่องส่งเสียง

ที่มา : เสาวภา แซ่แห่ง (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นางอุมาพร ชูเชิด

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านอาหาร (ขนมกาลแม)

ข้อมูลทั่วไป

นางอุมาพร ชูเชิด อายุ 39 ปี เริ่มทำขนมตั้งแต่ปี 2542 จากการดู และศึกษาจากคนในชุมชน ตามงาน วาระ หรือเทศกาลต่างในชุมชน จนเกิดความชำนาญ แล้วจึงพัฒนาสูตรจนสามารถประกอบ เป็นอาชีพ เรื่อยมาจนปัจจุบัน

การสืบทอด

ชื่อ-นามสกุล : นายพุทธิพร ภู่อุณทโร

ข้อมูลทั่วไป

นายพุทธิพร ภู่อุณทโร อายุ 22 ปี เรียนรู้การทำขนมกาลแมมาตั้งแต่วัยเด็กจาก มารดา นางอุมาพร ชูเชิด เริ่มต้นจากการเป็นผู้ช่วยทำขนมเรื่อยมาจนอายุได้ 13 ปี จึงรับช่วงต่อในการ กวนขนมกาลแมจนเกิดความชำนาญ และยึดเป็นอาชีพสร้างรายได้

ที่อยู่ : เลขที่ 4/3 หมู่ที่ 5 ตำบลหน้าเมือง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 3145 6326

Facebook : พุทธิพร ภู่อุณทโร

ภาพที่ 3 : นายพุทธิพร ภู่อุณทโร

ที่มา : พุทธิพร ภู่อุณทโร (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นางปรีดา วรรณศิริ

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านอาหาร (น้ำผัดไทย, ผัดไทย)

ข้อมูลทั่วไป

นางปรีดา วรรณศิริ เป็นคนที่ได้รับความยอมรับในการทำอาหาร เมื่อในหมู่บ้านหรือชุมชนใกล้เคียงมีงานใหญ่ ๆ เช่น งานบวช งานแต่ง งานศพ ก็มักได้รับเชิญไปเป็นแม่ครัว ซึ่งมีความถนัดในการทำน้ำผัดไทยและผัดไทยสำหรับเลี้ยงแขกในงาน

ที่อยู่ : เลขที่ 111/1 หมู่ที่ 4 ตำบลคลองไทร อำเภอนาทม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 1676 7173

ชื่อ-นามสกุล : นางอัมพร คำทิพย์

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านอาหาร (การทำปลาตุ๋น)

ข้อมูลทั่วไป

นางอัมพร คำทิพย์ เป็นคนที่ได้รับการยอมรับในด้านการทำอาหาร เพราะส่วนใหญ่ในหมู่บ้านมีงาน เช่น งานบวช งานแต่ง ก็มักจะได้รับเกียรติให้ไปเป็นแม่ครัวใหญ่เสมอ เรื่องการทำปลาตุ๋นนั้น เป็นอาหารที่มีขั้นตอนในการทำหลายขั้นตอน อีกทั้งยังมีเคล็ดลับในเรื่องของส่วนผสมที่ยุ่งยาก จึงไม่ค่อยมีคนทำเป็น แต่ปลาตุ๋นของนางอัมพร คำทิพย์ เป็นที่ยอมรับทั้งทางด้านรสชาติและความสะอาด

ที่อยู่ : เลขที่ 65 หมู่ที่ 4 ตำบลคลองไทร อำเภอนาทม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 0413 2770

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปะพื้นบ้าน

ชื่อ-นามสกุล : นายห้วน นิลแดง

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านศิลปะพื้นบ้าน (หนังตะลุง)

ประวัติสังเขป

นายห้วน นิลแดง อายุ 81 ปี รุ่นครูที่มากความสามารถ สืบทอดการเล่นหนังตะลุงให้สู่รุ่นหลานนายธวัชชัย นิลแดง เป็นผู้สืบทอด

การสืบทอด

ชื่อ-นามสกุล : นายธวัชชัย นิลแดง

ข้อมูลทั่วไป

นายห้วน นิลแดง (เฒ่า) อายุ 23 ปี มีความชื่นชอบหนังตะลุงเป็นชีวิตจิตใจตั้งแต่เด็ก เริ่มเล่นหนังกระดาดที่ปู่ (นายห้วน นิลแดง) ตัดรูปหนังให้ฝึกหัดขีดตั้งแต่อนุบาล 2 แสดงให้เพื่อนในชั้นเรียนได้ดูในตอนนั้น โดยไม่ว่าจะมีหนังตะลุงมาแสดงใกล้บ้านเมื่อไหร่ ก็จะต้องตามไปดูทุกที่ จนเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไชยวิทย์ ได้รู้จักกับคุณครูนิรมล เอรापัดวงค์ ผู้เป็นแรงผลักดัน และแนะนำให้ฝากตัวกับครูหนัง อาจารย์ประยูร ตะลุงศรีวิชัย จนมีความสามารถตั้งคณะหนังตะลุง (โรงใหญ่) ในนาม “หนังลูกเฒ่า ไชยวิทย์” ได้ฝึกฝนและพัฒนาการแสดงอยู่เสมอ ต่อมาได้ฝากตัวกับครูหนังตะลุง หนังศรีโต ศ.ศรีพัฒน์ โดยใช้ชื่อ “หนังลูกเฒ่า ศ.ศรีโต” จนปัจจุบัน

ที่อยู่ : เลขที่ 96/2 หมู่ที่ 1 ตำบลโม่ถาย อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 4595 9989

Facebook : Thawatchai Nindaeng

Email : paiyoyo.1998@gmail.com

ภาพที่ 4 : หนังลูกเฒ่า ศ.ศรีโต

ที่มา : Thawatchai Nindaeng (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นายชาติรี สกุลเพชร

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านศิลปะพื้นบ้าน (การแสดงมโนราห์)

ข้อมูลทั่วไป

นายชาติรี สกุลเพชร (โนราชาตรี หรือโนราห์มีน) อายุ 37 ปี เติบโตในครอบครัวศิลปินมโนราห์พื้นบ้าน โดยมียายและแม่เป็นมโนราห์ มีความรักและชื่นชอบการรำมโนราห์เป็นชีวิตจิตใจ มักไม่พลาดชมการแสดงเมื่อมีคณะมโนราห์มาจัดการแสดงในพื้นที่ที่เดินทางไปถึง นายชาติรี สกุลเพชร เริ่มเรียนรู้การรำมโนราห์ตั้งแต่อายุ 11 ปี โดยการฝากตัวเข้าเรียนการรำมโนราห์กับคณะมโนราห์ที่นายชาติรีชื่นชอบ ด้วยพรสวรรค์และความรักในศิลปะการแสดงมโนราห์ โนราชาตรีใช้เวลาเพียง 2-3 สัปดาห์ เรียนรู้การรำ การทำบท ฝึกฝนทักษะการแสดงได้สำเร็จ และพัฒนาตนเองเรื่อยมาจนได้ผูกผ้าตัดจุกเป็นมโนราห์ใหญ่ แล้วจึงก่อตั้งคณะมโนราห์ ในชื่อ มโนราห์ชาติรี พระแสงศิลป์ ปัจจุบัน (2565) คณะมโนราห์มีอายุได้ 20 ปี ตลอดระยะเวลาของมโนราห์ใหญ่ ได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชน ประชาชน สถานศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ ที่สนใจศิลปะการแสดงมโนราห์เรื่อยมา

ที่อยู่ : เลขที่ 9/1 หมู่ที่ 5 ตำบลไพร่โสภะ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 7882 8814

Facebook : มโนราห์ชาติรี พระแสงศิลป์

ภาพที่ 5 : มโนราห์ชาติรี พระแสงศิลป์

ที่มา : มโนราห์ชาติรี พระแสงศิลป์ (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นางจงดี พรหมเมศ

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านศิลปะพื้นบ้าน (การแสดงมโนราห์)

ประวัติสังเขป

นางจงดี พรหมเมศ อายุ 74 ปี สมรสกับนายโรจน์ พรหมเมศ เข้าในครอบครัวมโนราห์ (มโนราห์อ่วม) โดยในวัยเด็กมีการการป่วยหนัก รักษาทางการแพทย์ไม่หาย จึงได้ใช้การรักษาด้วยการลองใช้ดนตรีมโนราห์ประโคม ปรากฏว่าสามารถลุกจากอาการป่วยหนักขึ้นมาอย่างคล่องแคล่วแล้วหายจากอาการป่วย จึงเริ่มร่ำมโนราห์และรับการสืบทอดมโนราห์ในสายของสามีมานับแต่นั้น นางจงดี พรหมเมศ มีบุตร 5 คน โดยมีบุตรคนสุดท้ายคือ นายโกเมษ พรหมเมศ เป็นผู้สืบทอดคณะมโนราห์

การสืบทอด

ชื่อ-นามสกุล : นายโกเมษ พรหมเมศ

ข้อมูลทั่วไป

นายโกเมษ พรหมเมศ อายุ 34 ปี ผูกผ้าตัดจุก ในวัย 20 ปี เริ่มสืบทอดคณะมโนราห์ในชื่อคณะ มโนราห์จงดี อามน้อย ดาวรุ่ง

ที่อยู่ : เลขที่ 96/2 หมู่ที่ 1 ตำบลโหมถ่าย อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 4626 5447

Facebook : Komet Arm Prommet

ภาพที่ 6 : นางจงดี พรหมเมศ และนายโกเมษ พรหมเมศ

ที่มา : Komet Arm Prommet (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นายเทพสิน ผ่องแก้ว

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านศิลปะพื้นบ้าน (หนังตะลุง)

ข้อมูลทั่วไป

การศึกษา

- การโรงแรมและการท่องเที่ยว วชส. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- นิเทศศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติรางวัลและผลงาน

พ.ศ. 2536 - 2541

- ผู้จัดการ บริษัท โสรจทัวร์ นำเที่ยวในและต่างประเทศ

พ.ศ. 2541 - ปัจจุบัน

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานสุราษฎร์ธานี
- ผู้ประกาศข่าว และผู้ดำเนินรายการทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11
- พิธีกรภาคสนาม รายการสารคดีท่องเที่ยว ทางช่อง 3, 5, 7, 9, NBT, ITV และ UBC 75
- ผู้ดำเนินรายการวิทยุ คลื่นความถี่ 39.75 เมกะเฮิร์ต ทาง สวท.สุราษฎร์ธานี
- วิทยากรการบรรยาย เช่น มอ.สุราษฎร์ธานี, ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ม.แม่โจ้, มสธ. และสถาบันศึกษาทั่วไป/ที่ปรึกษาเล่มสารนิพนธ์ ม.เกษตรศาสตร์
- พิธีกร/วิทยากร กลุ่มสัมพันธ์มีคฤเทศก์
- แสดงหนังตะลุง คณะเทพศิลป์ ผ่องแก้ว ตะลุง 3 ภาษามหาบัณฑิต
- แสดงหนังตะลุงหน้าพระพักตร์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรษาธิราช สยามกุฎราชกุมาร ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ 29 ก.ย. 47
- แสดงหนังตะลุงหน้าพระพักตร์ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนฯ 26 มิ.ย. 2549
- แสดงหนังตะลุงออกอากาศ ในรายการคุณพระช่วย TV.9, รายการที่นี้ประเทศไทย TV.S, รายการบ้านเลขที่ 5, รายการฟ้าใสน้ำใจงาม TV.5, รายการเที่ยวละไมไทยแลนด์เวิลด์ TV.3
- ออกตีพิมพ์หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ไทยรัฐ คมชัดลึก ผู้จัดการรายสัปดาห์ The Nation ฯลฯ
- ได้รับรางวัลผู้ใช้สื่อพื้นบ้านเพื่อการประชาสัมพันธ์ดีเด่น/รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม/TO BE NUMBER ONE/โล่รางวัล 76 คนดีนำทาง แทนคุณแผ่นดินจาก The Nation
- ได้รับโล่เกียรตินิยม ศิษย์เก่าดีเด่นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 14 ก.ย. 2553
- ได้รับโล่รางวัลบุคคลแห่งปี 55 มหาวิทยาลัย จันทรเกษม 5 ก.ย.2555
- ได้รับโล่รางวัลชนะเลิศระดับประเทศจากกระทรวงวัฒนธรรม 8 ก.ย. 25 ร.8 และกระทรวงสาธารณสุข 5 ส.ค. 59

ที่อยู่ : ชมรมหน้าเทพศิลป์ 33/1 หมู่ที่ 2 ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 0 7745 2212

โทร : 08 3172 0666

Email : Thepsin@hotmail.com

ภาพที่ 7 : นายเทพสิน ผ่องแก้ว

ที่มา : เทพสิน ผ่องแก้ว (สัมภาษณ์, 2565)

ชื่อ-นามสกุล : นายอนันต์ ศิวยไพราหมณ์

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านศิลปะพื้นบ้าน (ดนตรีพื้นบ้าน)

ข้อมูลทั่วไป

นายอนันต์ ศิวยไพราหมณ์ เป็นหัวหน้าคณะกลองยาว ซึ่งตั้งมาแล้วประมาณ 8 ปี และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งส่วนใหญ่จะรับตีกลองยาวในงานบวชนาคทั้งในหมู่บ้าน และอำเภอใกล้เคียง และต่างจังหวัด นอกจากคณะกลองยาวแล้วยังมีวงดนตรีเวียนครกในชื่อวงอนันต์มิวสิค รับงานแสดงในงานแต่ง งานบวช งานขึ้นบ้านใหม่ อีกทั้งยังช่วยสังคม เช่น งานแห่เทียนพรรษา งานชักพระซึ่งมักจะเล่นให้ฟรี เพราะถือเป็นงานส่วนรวม

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 192 หมู่ที่ 4 ตำบลคลองไทร อำเภอบ้านนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 06 4165 4705

ปราชญ์ชาวบ้านด้านการแพทย์แผนไทย

ชื่อ-นามสกุล : นายถาวร วิชัยดิษฐ์

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (แพทย์แผนไทย)

ข้อมูลทั่วไป

นายถาวร วิชัยดิษฐ์ ปัจจุบัน อายุ 93 ปี มีบิดาเป็นแพทย์แผน จึงได้เรียนรู้สมุนไพรและหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยตั้งแต่วัยเด็ก เริ่มเรียนรู้จริงจังเมื่ออายุประมาณ ปัจจุบันนี้มีประสบการณ์การรักษานานกว่า 65 ปี ในด้านการวินิจฉัยโรคนั้น นายถาวรใช้การซักถามประวัติอาการต่าง ๆ ประกอบกับการตรวจตามวิธีการแพทย์แผนไทย เมื่อทราบอาการและความหนักเบาของโรคแล้วจึงนำมาจัดตำรับยา นายถาวรมีความสามารถเฝ้าระวังรักษาโรคทั่วไป โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวข้องกับโรคสตรี เช่น ประจำเดือนมาไม่ปกติ โรคเลือกแบบต่าง ๆ รวมทั้งโรคในเด็ก เช่น ซางตาน ท้องอืด ท้องเฟ้อ เป็นต้น สำหรับตำราที่ใช้ในการเรียนรู้เพิ่มเติมมีหลายตำรา เช่น ตำรายาชาวบ้านของหลวงปู่สุข วัดปากคลองมะขามเฒ่า และตำรายาของกรมหลวงชุมพร เขตอุดมศักดิ์ เป็นต้น นอกจากนี้ตำรายาดังกล่าว ยังมีสมุนไพรอีกหลายชนิดที่นายถาวรใช้ประกอบเป็นยา

นายถาวร กล่าวว่า บิดาป่วยเป็นไข้สันนิบาต มีอาการตาเหลือง จึงได้จัดยาให้ 1 หม้อ ปรากฏว่าหายจากอาการดังกล่าว จึงเกิดแรงบันดาลใจให้มุ่งมั่นในการศึกษาให้แตกฉานยิ่งขึ้น พร้อมกันได้ให้ข้อคิดว่าการเป็นแพทย์แผนไทยที่ดีและเก่งนั้นยากฉะนั้นผู้ที่สนใจด้านนี้ ต้องมีฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา จึงจะประสบความสำเร็จ

ประวัติรางวัลและผลงาน

- ผู้อนุรักษาสืบสานวัฒนธรรมไทย ประจำปี 2554 เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย
- โล่ประกาศเกียรติคุณ ตามรอยพระราชปณิธาน สร้างสรรค์งานเพื่อแผ่นดิน เนื่องในโอกาสปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 84 พรรษา 5 ธันวาคม 2554
- วิทยากรสาธิตการรักษาโรคด้วยสมุนไพร (หมอสมุนไพร) เนื่องในงานวันอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอดอนสัก ครั้งที่ 21 ประจำปี 2558
- วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านแพทย์แผนไทย เนื่องในวันอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอดอนสัก ครั้งที่ 14 ประจำปี 2556
- รางวัลประชาชนผู้มีผลงานด้านวัฒนธรรมดีเด่น ตำบลดอนสัก ประจำปีงบประมาณ 2554 จากสภาวัฒนธรรมอำเภอดอนสัก
- รางวัลบุคคลตัวอย่างที่ได้ช่วยเหลือสังคมประจำปี 2553 จากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีเขตอำเภอดอนสัก ร่วมกับเทศบาลตำบลดอนสัก และเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอดอนสัก

- รางวัลผู้มีผลงานดีเด่น (สาขาหมอยาสมุนไพร) "โครงการสืบสานศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น" ในโครงการ "วันอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอดอนสัก ปี 2542" เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2552 จากโรงเรียนดอนสักผดุงวิทย์ (กรมสามัญศึกษา) และอำเภอดอนสัก

- รางวัลผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี การประกวดสุขภาพผู้สูงอายุ ประจำปี 2552 โครงการ "มหกรรมร้อยดวงใจเพื่อวัยทอง" เนื่องในสัปดาห์สุขภาพแห่งชาติ จากโรงพยาบาลสวนสราญรมย์

- รางวัลคนดีศรีดอนสัก โครงการสุราษฎร์ธานีเมืองคนดี "คนดีศรีดอนสัก" ประจำปี 2556

- รางวัลผู้มีผลงานดีเด่น สาขาภูมิปัญญาชาวบ้าน "หมอยาสมุนไพร" เนื่องในงาน "วันอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอดอนสัก ปี 2545" จากโรงเรียนดอนสักผดุงวิทย์ (กรมสามัญศึกษา) และสภาวัฒนธรรมอำเภอดอนสัก

- รางวัลผู้มีภูมิปัญญาด้านหมอฟันบ้าน เนื่องในงาน "วันอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอดอนสักปี 2558" จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี สภาวัฒนธรรมอำเภอดอนสัก เทศบาลตำบลดอนสัก องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสัก โรงเรียนดอนสักผดุงวิทย์ (โครงการต่อเนื่องปีที่ 11)

- รางวัลเชิดชูเกียรติหมอชาวบ้านดีเด่น ระดับจังหวัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี งานมหกรรม การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปี 2561

ที่อยู่ : เลขที่ 103/7 หมู่ที่ 1 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 4242 5146 นายอาชวิน วิชัยดิษฐ์ (หลาน)

ภาพที่ 8 : นายถาวร วิชัยดิษฐ์

ที่มา : Zack Ashwin (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นายอาชวิน วิชัยดิษฐ

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย

ข้อมูลทั่วไป

นายอาชวิน วิชัยดิษฐ อายุ 27 ปี เล่าว่าตั้งแต่จำความได้ เกิดและเติบโตมาในครอบครัวที่มี นายถาวร วิชัยดิษฐ (ปู่) เป็นหมอพื้นบ้านไทย เป็นบุคคลต้นแบบของการศึกษาเล่าเรียนและสืบสาน ศาสตร์การแพทย์แผนไทย คุณปู่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติมากมาย ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับ ประเทศ ได้รับประกาศว่า “หมอสมุนไพรมีดีเด่น” เติบโตมากับการเห็นคุณปู่รักษาคนไข้ช่วยเหลือผู้อื่น ให้หายเจ็บหายป่วยจนค่อย ๆ ซึมซับ ความรู้ทางด้านการแพทย์แผนไทยมาตั้งแต่เด็ก เป็นตัวแทน โรงเรียนไปแข่งขันวิชาการ ในด้านความรู้ทางด้านภูมิปัญญาจนได้รับรางวัลต่าง ๆ หลายรางวัล ทั้งยัง ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มี ถ่ายทอดให้ผู้ที่สนใจตามสมควร ปัจจุบันด้วยคุณปู่ นายถาวร วิชัยดิษฐ มีอายุ 93 ปี จึงหันเริ่มเรียนรู้การแพทย์อย่างจริงจังมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เพราะคิดว่าภูมิปัญญาไทย ต้องอยู่คู่คนไทย ตลอดไป ปัจจุบันได้ศึกษาและช่วยคุณปู่ รักษาคนไข้ในนามสมุนไพรมีดีเด่นถาวรโอสถ มาเป็นเวลา 10 ปี

ประวัติรางวัลและผลงาน

เริ่มศึกษาเรียนรู้การแพทย์อย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ.2556 สืบทอดความรู้จากคุณปู่ มีพิธีไหว้ ครุฑมอญ และได้ศึกษาเรียนรู้จากตำรับตำราต่าง ๆ เช่น ตำรายาชาวบ้าน ของหลวงพ่อดุสิต วัดปาก คลองมะขามเฒ่า แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ตำรายาของกรมหลวงชุมพร เขตอุดมศักดิ์ ปี พ.ศ.2558

- ผ่านการอบรมหลักสูตรการนวดไทยจากสมาคมแพทย์แผนไทยศูนย์ฝึกอาศีพลองสาม ปี พ.ศ. 2559

- ผ่านการอบรมหลักสูตรการนวดไทย (372) จากสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561

- ผ่านการอบรมหลักสูตรนวดกดจุดสะท้อนอาการพื้นฐาน จากสถาบันส่งเสริมสุขภาพ และความงามสมาคมส่งเสริมสปาและความงาม ปี พ.ศ. 2562

- ผ่านการฝึกอบรม หรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการประกอบโรคศิลปะ สาขากการแพทย์แผน ไทยประเภทเภสัชกรรมไทย (ก) จากดวงจันทร์คลินิกการแพทย์แผนไทย ปี พ.ศ. 2563

- ผ่านการฝึกอบรม หรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการประกอบโรคศิลปะ สาขากการแพทย์แผน ไทย ประเภทเวชกรรมไทย (ก) จากดวงจันทร์คลินิกการแพทย์แผนไทย ปี พ.ศ. 2563

- ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติสถาน ประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559

ปัจจุบันมีประสบการณ์ในการรักษาโรคด้วยศาสตร์ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การใช้ ยาสมุนไพรมีดีเด่นในการรักษาโรคการนวดไทยเพื่อรักษาแก้อาการมาเป็นเวลากว่า 10 ปี

ที่อยู่ : เลขที่ 103/7 หมู่ที่ 1 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 4242 5146

Email : 810pppootomelove@gmail.com

Facebook : Zack Ashwin

ภาพที่ 9 : นายถาวร วิชัยดิษฐ์ และนายอาชวิน วิชัยดิษฐ์

ที่มา : Zack Ashwin (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นายแจ้ม พุทธศร

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (หมอพื้นบ้าน)

ข้อมูลทั่วไป -

นายแจ้ม พุทธศร อายุ 88 ปี มีความรู้ความสามารถด้านการรักษาโรคโดยใช้พืชสมุนไพร
 พื้นบ้านคนในหมู่บ้านจะเรียกว่า “หมอมู” เป็นพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจ
 และใช้ในการรักษาโรคแก่ผู้เจ็บป่วย

ที่อยู่ : เลขที่ 12/2 หมู่ 4 ตำบลทุ่งเตา อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 1476 0271

ภาพที่ 10 : นายแจ้ม พุทธศร

ที่มา : ทะเบียนประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลทุ่งเตา (2560)

ชื่อ-นามสกุล : นายจวบ กรदनวล

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (แพทย์พื้นบ้าน)

ข้อมูลทั่วไป

นายจวบ กรदनวล อายุ 67 ปี มีความรู้ความชำนาญด้านยาสมุนไพรในนาม “ลุงหมอพัฒนา” ในการผลิตยาสมุนไพรไทย ผลงานที่ผ่านมา นายจวบ กรदनวล หรือลุงหมอพัฒนา แห่งบ้านทางข้าม เป็นผู้ที่มีความชำนาญในรายการยาสมุนไพรไทย จากตำรายาครุยาโบราณมากกว่า 200 ปี โดยมีความชำนาญในตัวยาสมุนไพรแก้โรคต่าง ๆ เช่น โรคตานขางเด็ก ไช้สน ริดสีดวงจมูก นิ้ว ระบุขาวตกขาว ใช้ทับทิม ใต้อัมพฤกษ์ อัมพาต และอื่น ๆ

ที่อยู่ : เลขที่ 27 หมู่ที่ 3 บ้านทางข้าม ตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 11 : ลุงหมอพัฒนา

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ประชาชนชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก
อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นายบำรุง รักษ์วงศ์

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (ยาสมุนไพร, แพทย์ทางเลือก)

ข้อมูลทั่วไป

นายบำรุง รักษ์วงศ์ อายุ 77 ปี หมอยาสมุนไพร แพทย์ทางเลือกที่มีความรู้ความชำนาญในยาสมุนไพรไทย โดยศึกษามาจากตำรายาสมุนไพรเพชรน้ำเอก, กรูยาตำรายาสมุนไพร, สารานุกรมยาโบราณ เป็นต้น ยาสมุนไพรที่ผลิตปัจจุบัน ได้แก่ ยาริดสีดวงทวาร ฟ้าทะลายโจรแก้หวัด แก้เจ็บคอ แก้ ร้อนใน ยาเบาหวาน ยาหอบหืด ยาระบบหัวใจ

ที่อยู่ : เลขที่ 16 หมู่ที่ 1 บ้านโตรม ตำบลสองแพรก อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 12 : นายบำรุง รักษ์วงศ์

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ประชาชนชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก

อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นางซ็อน อนุพันธ์

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (บีบ นวด จับเส้น)

ข้อมูลทั่วไป

นางซ็อน อนุพันธ์ อายุ 74 ปี มีความสามารถในการนวด บีบ นวด คลายกล้ามเนื้อ จับเส้น เรียนรู้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง โดยให้การรักษาแก่ประชาชนทั่วไป

ประวัติรางวัลและผลงาน

- ขึ้นทะเบียนทำเนียบบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย กลุ่มหมอพื้นบ้าน โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสองแพรก อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่อยู่ : เลขที่ 180 หมู่ที่ 1 บ้านโตรม ตำบลสองแพรก อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 13 : นางซ็อน อนุพันธ์

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก

อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นายมานิตย์ อินทศิรี

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (ผลิต และจำหน่ายยาสมุนไพร)

ข้อมูลทั่วไป

นายมานิตย์ อินทศิรี อายุ 73 ปี มีความรู้ความสามารถในการปลูกสมุนไพรไทย ผลิตและจัดจำหน่ายยาแผนไทย

ประวัติรางวัลและผลงาน

- ขึ้นทะเบียนทำเนียบบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย กลุ่มหมอพื้นบ้าน โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่อยู่ : เลขที่ 68 หมู่ที่ 1 ตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 14 : นายมานิตย์ อินทศิรี

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ประชาชนชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก
อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นายจรัส ชูนาวา

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (หมอพื้นบ้าน)

ข้อมูลทั่วไป

นายจรัส ชูนาวา อายุ 79 ปี มีความสามารถในการนวด ปีบ จับเส้น ซึ่งได้เรียนรู้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยให้การรักษาแก่ประชาชนทั่วไป

ที่อยู่ : เลขที่ 23 หมู่ที่ 5 ตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 15 : นายจรัส ชูนาวา

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ประชาชนชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก
อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นางวันเพ็ญ ผ่องแก้ว

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (กวาดขวางเด็ก ยาบำรุงเลือด)

ข้อมูลทั่วไป

นางวันเพ็ญ ผ่องแก้ว อายุ 54 ปี กล่าวว่า การกวาดยาเด็กตามภูมิปัญญาไทย มีความเชื่อว่า โรคที่เด็กมากวาดยามีสาเหตุมาจากเชื้อโรค เป็นโรคที่ชาวบ้านเรียกว่า“ซาง”หมอบทำการรักษาด้วยการกวาดยา และให้ยาไปกินต่อที่บ้าน การกวาดยา คือการเอายาป้ายในลำคอโดยใช้นิ้วมือ ซึ่งโดยปกติจะใช้นิ้วชี้ของมือขวาแต่สำหรับหมอบโบราณที่รักษาโดยการกวาดยาอาจใช้นิ้วอื่น ๆ รวม 4 นิ้ว กวาดยาได้ ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือเท่านั้น

ที่อยู่ : - บ้านไสขาม หมู่ที่ 2 ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 0067 6249

ภาพที่ 16 : ส่วนผสมยาสมุนไพร

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก

อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นายชัยสิทธิ์ หมวดทอง

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (หมอยา หมอเส้น)

ข้อมูลทั่วไป

นายชัยสิทธิ์ หมวดทอง อายุ 48 ปี เป็นคนร่าเริง ชอบช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ เป็นหมอเส้น หมอยา ฯลฯ

ประวัติรางวัลและผลงาน

- ปี 2561 รับรางวัลคนดีศรีปักษ์ใต้สาขาภูมิปัญญาไทยดีเด่น

- ปี 2563 รางวัลอาสาดีเด่นระดับประเทศและรางวัล อสม.ดีเด่นระดับภาคใต้สาขาภูมิ

ปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

ที่อยู่ : เลขที่ 79 หมู่ที่ 2 ตำบลโมถ่าย อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 2275 5308

Facebook : ชัยสิทธิ์ หมวดทอง

ภาพที่ 17 : นายชัยสิทธิ์ หมวดทอง

ที่มา : ชัยสิทธิ์ หมวดทอง (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นางละม้าย อินทริญา

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านการแพทย์แผนไทย (การนวดแผนไทย)

ข้อมูลทั่วไป

นางละม้าย อินทริญา อดีตนายก ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการว่า เป็นผู้ผ่านการฝึกวิชานวดแผนไทย จากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอยะยา พ.ศ. 2550 และทำหน้าที่ อสม. หากคนในหมู่บ้านไปใช้บริการนวดก็ไม่คิดค่าใช้จ่าย

ที่อยู่ : เลขที่ 168 หมู่ที่ 4 ตำบลคลองไทร อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 7292 1905

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปกรรม

ชื่อ-นามสกุล : นายปริญญา บุญศรีนุ้ย

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านศิลปกรรม (เครื่องปั้นดินเผา)

ข้อมูลทั่วไป

นายปริญญา บุญศรีนุ้ย (โรงปั้นนายดิน มีความรู้ความสามารถด้านการทำเครื่องปั้นดินเผา ปั้นภาชนะและเครื่องมือ เครื่องใช้จากดินเผาเป็นรูปทรงต่าง ๆ เป็นแหล่งเรียนรู้การทำเครื่องปั้นดินเผา ปั้นภาชนะและเครื่องมือเครื่องใช้จากดินเผาเป็นรูปทรงต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ให้กับผู้ ที่สนใจ

ที่อยู่ : เลขที่ 89/1 หมู่ 4 ตำบลทุ่งเตา อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 2416 2412

Facebook : ปริญญา บุญศรีนุ้ย

ภาพที่ 18 : นายปริญญา บุญศรีนุ้ย

ที่มา : ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลทุ่งเตา (2560)

ชื่อ-นามสกุล : นายกิตติ สีนอุดม

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านศิลปกรรม (แกะสลักหิน)

ข้อมูลทั่วไป

นายกิตติ สีนอุดม ชาวประมงที่ผูกพันกับปลา และสัตว์น้ำทะเลมาช้านาน ในปี พ.ศ. 2533 นายกิตติ ได้ทดลองนำหินที่ไม่ใช้ประโยชน์มาแกะสลักเป็นรูปปลาและสัตว์ทะเลต่าง ๆ และจัดตั้งเป็น “พิพิธภัณฑ์ปลาหิน” ให้คนทั่วไปได้เข้าชม วัตถุประสงค์หวังให้ปลาหินเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ปลาในท้องทะเลที่ถูกคุกคามจากการทำประมงอย่างผิดกฎหมาย และให้เห็นตัวอย่างปลาทะเลที่สวยงามและกำลังจะสูญพันธุ์ไป

ที่อยู่ : เลขที่ 34/15 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 0 7737 1197

Facebook : พิพิธภัณฑ์ปลาหิน

ภาพที่ 19 : นายกิตติ สีนอุดม

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2563)

ปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรม

ชื่อ-นามสกุล : นายสมประสงค์ ศรีเทพ

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านเกษตรกรรม (มะพร้าว และการแปรรูปมะพร้าว)

ข้อมูลทั่วไป

นายสมประสงค์ ศรีเทพ ผู้ก่อตั้งสวนลุงสงค์ เป็นสวนมะพร้าวอินทรีย์เก่าแก่ที่ปลูกขึ้นเพื่อยึดเป็นอาชีพมานานกว่า 60 ปี เป็นมะพร้าวพันธุ์พื้นเมือง และมีพื้นที่ปลูกรวมกว่า 70 ไร่ เป็นศูนย์การเรียนรู้การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ด้วยภูมิปัญญา พิถีพิถันตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ คือ มะพร้าวที่สมบูรณ์ที่สุด นำมาสกัดน้ำมัน และใช้กรรมวิธีในการสกัดเย็น ด้วยความประณีตทุกขั้นตอน กระทั่งตอนนี้ได้ส่งมอบภารกิจหน้าที่ให้ คุณศุภชาติ ศรีเทพ ลูกชายรับช่วงบริหารงานต่อ

ประวัติรางวัลและผลงาน

ปี 2559 - รางวัลผู้ประกอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีเด่น กระทรวงวิทยาศาสตร์

- Culture star challenge ปี 2016กระทรวงอุตสาหกรรม ลำดับที่ 32 จากผู้ประกอบการ 400 ราย ทั่วประเทศและ เป็นน้ำมันมะพร้าวรายเดียวที่เข้ารอบ

- ผลิตภัณฑ์ OTOP 5 ดาว จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ของอำเภอและจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 4 ผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมอุตสาหกรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปี 2560 - ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน เขตตรวจราชการที่ 6 สาขาเกษตรกรรมดีเด่น

- รางวัล เพชรนารายณ์ สาขาเกษตร จากสมาคมสื่อภูมิภาค จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ได้รับเลือกเป็นผู้ประกอบการของ Herbal city สุราษฎร์ธานี จากแพทย์แผนไทยสุราษฎร์ธานี

ปี 2561 - โล่ประกาศเกียรติคุณ “วิสาหกิจชุมชนคนในบาง” จากกระทรวงแรงงานโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ปลายน้ำคือการท่องเที่ยว)

- OTOP ขึ้นเครื่องการบินไทย จากกรมพัฒนาชุมชน
- เป็นเลขาฯ คลัสเตอร์ มะพร้าวจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ไทยเด่น 77 จังหวัด ผู้ประกอบการรายเดียว ของสุราษฎร์ธานี กรมส่งเสริมกระทรวง

อุตสาหกรรม

- ผลิตภัณฑ์แผ่นเซ็ดเครื่องสำอาง ได้รับเลือก โครงการ DBD small order จากกระทรวง

พาณิชย์

- มาตรฐานแปลงมะพร้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) แปลงเดียวในอำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- เป็นผู้ผลิตสินค้ากลุ่มมะพร้าวให้กับแบรนด์ Cenvarree Spa ในเครือโรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ ทั่วโลก

- มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 8 ผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมอุตสาหกรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- วิทยากรชุมชนประจำศูนย์เรียนรู้ และวิทยากรรับเชิญให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- ปี 2562 - ได้รับคัดเลือกสุดยอด OTOP ผลิตภัณฑ์เด่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประเภทอาหาร ประจำปี 2562
- ได้รับเลือก ให้เป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายขึ้นสายการบิน บางกอก แอร์เวย์
- เลขานุการสมาคมการท่องเที่ยววิถีชุมชน สุราษฎร์ธานี
- เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน ระดับอำเภอและจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- สุดยอดผู้ประกอบการ SME จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- COCONUT ACADEMY สุราษฎร์ธานี

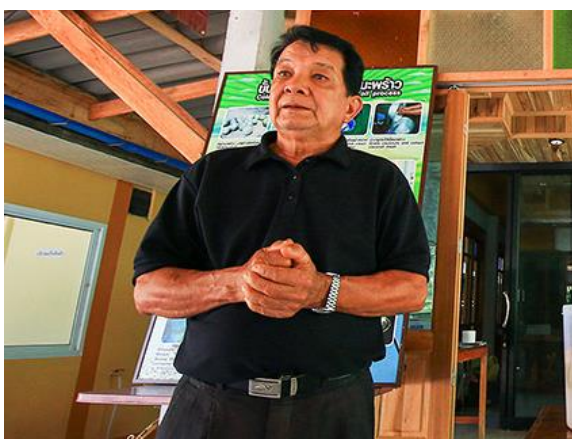
ที่อยู่ : เลขที่ 109 หมู่ที่ 9 ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

โทรศัพท์ : 08 1396 5077, 08 1589 8635

Email : maprowthai@gmail.com

Facebook : พร้าไทย Prow Thai

เว็บไซต์ : prowthai.com

ภาพที่ 20 : นายสมประสงค์ ศรีเทพ

ที่มา : Therippacker (ม.ป.ป.)

ชื่อ-นามสกุล : นายจรัสศักดิ์ ลายสิงห์

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านเกษตรกรรม (การเลี้ยงสัตว์)

ข้อมูลทั่วไป

นายจรัสศักดิ์ ลายสิงห์ หรือผู้ช่วยแดง เป็นประชาชนชาวบ้านที่มีองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ ทั้งการเลี้ยงวัว เป็ด ไก่ ปลา และเลี้ยงหมู (อยู่ในช่วงพักคอก) ซึ่งผู้ช่วยแดงมีความสนใจศึกษาดูงาน และได้รับความรู้จากการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น ทำให้ในการเลี้ยงสัตว์นั้นมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการหมุนเวียนสิ่งต่างๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด เช่น การนำมูลสัตว์ มาทำเป็นปุ๋ยเพื่อใส่พืชผล ทำให้นอกจากอาชีพหลักคือการทำสวนแล้ว ผู้ช่วยยังสามารถหารายได้ เสริมจากการเลี้ยงสัตว์ให้กับครอบครัวได้ด้วย และความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงสัตว์นี้ทำให้ผู้ช่วยได้ มีส่วนในการช่วยรักษาดูแล ให้คำแนะนำ และฉีดวัคซีนให้วัวในหมู่บ้าน

ที่อยู่ : บ้านมูลนิธิ หมู่ที่ 10 ตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

Facebook : บ้านมูลนิธิ หมู่ที่ 10 ตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 21 : นายจรัสศักดิ์ ลายสิงห์

ที่มา : บ้านมูลนิธิ หมู่ที่ 10 ตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นายพรัตน์ ปานบุตร

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านเกษตรกรรม (การเกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรอินทรีย์)

ข้อมูลทั่วไป

นายพรัตน์ ปานบุตร อายุ 66 ปี เป็นผู้ชำนาญการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้กับชีวิตเกษตรกรรมของตัวเอง โดยใช้พื้นที่ที่อยู่อาศัยปรับทำการเกษตรปลูกพืชผัก อินทรีย์ปลอดสารพิษ และยังเปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้ผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชม และศึกษาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร

ประวัติรางวัลและผลงาน

- เกษตรกรประจำบ้านย่านยุง หมู่ที่ 9

ที่อยู่ : เลขที่ 33 บ้านย่านยุง หมู่ที่ 9 ตำบลสองแพรก อําชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ปราชญ์ชาวบ้านด้านภาษาและวรรณกรรม

ชื่อ-นามสกุล : นายพิษณุพงศ์ เชาวเหม

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านภาษาและวรรณกรรม (เพลงกล่อมเด็ก, เพลงบอก)

ข้อมูลทั่วไป -

ประวัติรางวัลและผลงาน

- ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงสระ
- สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่อยู่ : เลขที่ 85/18 หมู่ที่ 1 ตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 9909 6029

Facebook : พิษณุพงศ์ เชาวเหม

ภาพที่ 22 : นายพิษณุพงศ์ เชาวเหม

ที่มา : พิษณุพงศ์ เชาวเหม (2564)

ปราชญ์ชาวบ้านด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ชื่อ-นามสกุล : นายประพาส รักแพ

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (การตีเหล็ก)

ข้อมูลทั่วไป

นายประพาส รักแพ อายุ 70 ปี มีความรู้ด้านการตีเหล็ก ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ทำคุณประโยชน์ เนื่องจากชุมชนวัดวิเวการาม ตำบลทุ่งเตา เป็นแหล่งที่มีชื่อเสียง “เหล็กพูน” ซึ่งเป็นวัสดุในการหลอมเหล็กให้เป็นชิ้นได้แก่ มีด พร้า ขวาน มีดกรีดต่างๆ จำนวนมาก จึงทำให้เกิดอาชีพการตีเหล็กขึ้นมาในชุมชน

ที่อยู่ : เลขที่ 31/3 หมู่ 1 ตำบลทุ่งเตา อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 23 : เตาเผาเหล็ก

ที่มา : ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลทุ่งเตา (2560)

ชื่อ-นามสกุล : นายชิต สัมเกลี้ยง

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านอุตสาหกรรมหัตถกรรม (ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ นาง สุ่ม ช้อง
ด้ามพร้าว ด้ามจอบ)

ข้อมูลทั่วไป -

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 49/7 หมู่ที่ 3 บ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 24 : นายชิต สัมเกลี้ยง

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนวน (ม.ป.ป.)

ชื่อ-นามสกุล : นายสมศักดิ์ นรินทร

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านอุตสาหกรรมละหัตถกรรม (ตีมีด)

ข้อมูลทั่วไป -

ที่อยู่ : เลขที่ 43/5 บ้านไสขุนอินทร์ หมู่ที่ 5 ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 08 7385 5879

ภาพที่ 25 : นายสมศักดิ์ นรินทร

ที่มา : เทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)

ปราชญ์ชาวบ้านด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

ชื่อ-นามสกุล : นายจำเริญ รักบำรุง

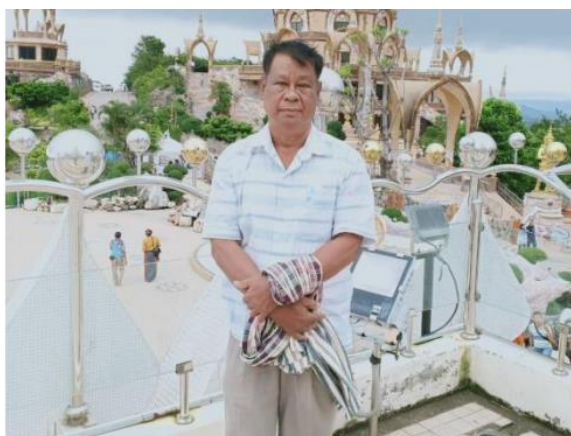
ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน : ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (หมอปิธีกรรม)

ข้อมูลทั่วไป

นายจำเริญ รักบำรุง อายุ 69 ปี หมอปิธีกรรมโบราณ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านหมอปิธีกรรม เช่น ไล่ผี แก่คุณไสย น้ำมันต์ คาถา ทำพิธีกรรม สะเดาะเคราะห์ สุขุมวิญ และหมอฟันบ้านรักษากระดูก

ที่อยู่ : เลขที่ 9 หมู่ที่ 5 ตำบลสองแพรก อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 26 : นายจำเริญ รักบำรุง

ที่มา : ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก
อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2563)

ชื่อ-นามสกุล : นายศิริศักดิ์ ไทยพัฒน์

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (หมอดั้งศาลพระภูมิเจ้าที่)

ข้อมูลทั่วไป

นายศิริศักดิ์ ไทยพัฒน์ อายุ 35 ปี กล่าวว่า การตั้งศาลพระภูมิ สิ่งที่ต้องคำนึงในการตั้งศาลพระภูมิ คือ สถานที่ตั้ง, ทิศทาง, วันและฤกษ์ตั้ง, ความสูงของศาลพระภูมิ และผู้ประกอบพิธีกรรมการตั้งศาลพระภูมิ ส่วนประกอบสำคัญของศาลพระภูมิ จะเหว็ดศาลพระภูมิ จะเป็นรูปพระภูมิอยู่ในแผ่นคล้ายแผ่นเสมา มือขวาถือพระขรรค์ มือซ้ายถือถุง เงินหรือสมุด (หนังสือ) และการปลุกเสกจะเหว็ดให้เป็นองค์พระภูมิมีดังนี้ บรรจุธาตุทั้ง 6 คือ บรรจุพระพุทธรูป, บรรจุพระธรรมคุณ, บรรจุพระสังฆคุณ ตลอดเทวคุณ และ วิญญาณธาตุเข้าไปในจะเหว็ด จากที่เรียกว่า จะเหว็ดเมื่อปลุกเสกแล้วก็จะเรียกว่า "พระภูมิ" บริวารของพระภูมิจะมี ตุ๊กตาชาย-หญิง อย่างละ 1 คู่ ตุ๊กตาข้าง-ม้า อย่างละ 1 คู่ ละครยก 2 โรง

ที่อยู่ : เลขที่ 100/1 บ้านไวยุนอินทร์ หมู่ที่ 5 ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

ภาพที่ 27 : นายศิริศักดิ์ ไทยพัฒน์

ที่มา : เทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)

ชื่อ-นามสกุล : นายจรัญ จันทร์สมมิตร

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านความปรัชญา ศาสนา และประเพณี (ผู้ประกอบพิธี)

ข้อมูลทั่วไป

นายจรัญ เริ่มเป็นหมอทำภูมิตั้งแต่อายุ 29 ปี เป็นหมอรับตั้งศาลพระภูมิ เจ้าที่และรับดูดวงชะตา พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มามีครอบครัวอยู่ที่บ้านท่าน้ำแห้ง เป็นที่ได้รับความเชื่อถือในด้านนี้ อีกทั้งยังได้ช่วยเหลือกิจกรรมในหมู่บ้านมาโดยตลอด และยังให้ความช่วยเหลือกิจกรรมในหมู่บ้านทางด้านจิตใจมาโดยตลอด

ที่อยู่ : เลขที่ 56/1 หมู่ที่ 4 ตำบลคลองไทร อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : 09 2827 2695

ชื่อ-นามสกุล : นายจำเนียร เพชรสังวาล

ฐานข้อมูลประชาชนชาวบ้าน : ด้านความปรัชญา ศาสนา และประเพณี (พิธีกรทางศาสนา)

ข้อมูลทั่วไป

นายจำเนียร เพชรสังวาล อดีตนายก อบต.คลองไทร เป็นผู้ที่อยู่ในศีลในธรรม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น โดยเฉพาะเมื่อมีงานในหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นงานบวช งานแต่ง ทำบุญบ้าน หรืองานศพ ก็มักได้รับเชิญให้ทำหน้าที่พิธีกรทางศาสนาอยู่บ่อยครั้ง หรือบางครั้งก็ได้รับเชิญเป็นพิธีกรบนเวที เพราะมีความสามารถในด้านการพูด

ที่อยู่ : เลขที่ 120/1 หมู่ที่ 4 ตำบลคลองไทร อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ : -

**รายการฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทของความรู้	ที่อยู่
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี				
1	นายกิตติศักดิ์ วิมลรัตน์	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเมืองฯ		140/11 หมู่ที่ 1 ตำบลมะขามเตี้ย โทร. 08 1978 3149
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
2	นางติบ หนูจันทร์	การทำใบจากมวนยาสูบ	ด้านเกษตรกรรม	92 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองฉนาก
3	นายมานะ อินทร์ชัย	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	52/1 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองฉนาก
4	นายวาสน์ ชุมแยม	หมอภูมิเจ้าที่	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	43/1 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนาก
5	นางบุญรอด วิเศษแสง	การเย็บจาก	ด้านเกษตรกรรม	62/1 หมู่ที่ 5 ตำบลคลองฉนาก
6	นายวาสน์ ชุมแยม	บุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	43/1 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนาก
7	นางอนงค์ วิเศษแสง	การทำเสวียนหม้อ จากก้านจาก	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	49 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองฉนาก
8	นางอัมพร จันทร์แสง	การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น น้ำมันนวดสมุนไพร	ด้านการแพทย์แผนไทย	52/1 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองฉนาก
9	นางวนิดา นิลเวช	การทำกะปิ	ด้านอาหาร	44 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนาก
10	นายอภิสิทธิ์ แผ้วชนะ	การทำปลาเกลือเค็ม	ด้านอาหาร	14/3 หมู่ที่ 6 ตำบลคลองฉนาก
ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนาก				

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
อำเภอกาญจนดิษฐ์				
11	นายประโชติ จันทร์ทิพย์วารี	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ กาญจนดิษฐ์		93 หมู่ที่ 4 ตำบลปลายวาส โทร. 08 1968 5915
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
12	นายวิรัตน์ ช่วยสั้น	นวดแผนไทย	ด้านการแพทย์แผนไทย	13 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
13	นายประสิทธิ์ รักษานุ่น	กลุ่มเลี้ยงสัตว์ (วัว)	ด้านเกษตรกรรม	34 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
14	นางบุญรวม สุกหล่ออ่อน	เศรษฐกิจพอเพียง	ด้านเกษตรกรรม	12 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
15	นางพิสมัย คงปลอด	เศรษฐกิจพอเพียง	ด้านเกษตรกรรม	15 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
16	นางชิต อินทร์สม	ศิลปะพื้นบ้าน	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	7 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
17	นางบุญรอด สิตังนันท์	ศิลปะพื้นบ้าน	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	12/1 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
18	นางสาวทิพย์ ทุมแก้ว	ศิลปะพื้นบ้าน	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	4 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าทองใหม่
19	นายนิคม ปล้องสุวรรณ	ทำสุราพื้นบ้าน	ด้านอาหาร	309/1 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าทองใหม่
20	นายเสียบ ล้วนอินทร์ชู	ทำประมงพื้นบ้าน	ด้านเกษตรกรรม	303 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าทองใหม่
21	นายเสนอ แจ้งวิถิ	การเลี้ยงสัตว์ (หมู)	ด้านเกษตรกรรม	39/2 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าทองใหม่
22	นายวรเดช เกิดสังข์	การเลี้ยงสัตว์ (หมู)	ด้านเกษตรกรรม	306/3 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าทองใหม่
23	นางสร้อย มีนวล	แพทย์แผนไทย (นวด)	ด้านการแพทย์แผนไทย	22 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองใหม่ ปี 2564				
24	นางวรรณเพ็ญ มีนวล	แพทย์แผนไทย (นวด)	ด้านการแพทย์แผนไทย	22/3 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
25	นางอนงค์ มีนวล	แพทย์แผนไทย (นวด)	ด้านการแพทย์แผนไทย	12 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
26	นายประยูร มีแก้ว	ศิลปะพื้นบ้าน (กลองยาว)/ศาสนาและพิธีกรรมของตำบล	ด้านศิลปะพื้นบ้าน ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	15/3 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
27	นางประจวบ ทองอ่อน	แพทย์แผนไทย (หมอยา)	ด้านการแพทย์แผนไทย	30/1 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
28	นายปัญญา เมฆอนันต์	การทำกะปิ	ด้านอาหาร	9409 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
29	นายอภิรมย์ ยอดสินทร์	การเลี้ยงสัตว์ (วัว)	ด้านเกษตรกรรม	31 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
30	นายวิรัตน์ จำแก้ว	การทำนาถ้ำ	ด้านเกษตรกรรม	42/1 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
31	นายจิตรกร สุวรรณมณี	การทำนาถ้ำ	ด้านเกษตรกรรม	54 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
32	นายประยูร มีเฟือก	กลุ่มทำประมงพื้นบ้าน	ด้านเกษตรกรรม	34/1 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
33	นายสุธรรม ทองอ่อน	กลุ่มทำประมงพื้นบ้าน	ด้านเกษตรกรรม	30/3 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
34	นายวิชิต คงวิจิตร	กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมือง	ด้านเกษตรกรรม	26/5 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
35	นายอารมณ ส่งแจ่ม	กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมือง	ด้านเกษตรกรรม	24/1 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทองใหม่
36	นายจ้านง คงแ่ง	สอนมวยไทย	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	13/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
37	นายรุ่งโรจน์ โต๊ะหมัด	สอนมวยไทย	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	36/2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
38	นายอภิชาติ ตะหาก	สอนมวยไทย	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	101/8 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
39	นายประสาท นิลจันทร์	ครุฝึกกลึง	ด้านเกษตรกรรม	111/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
40	นายหัสบลเลาะ โดยเจริญ	กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์ (วัว)	ด้านเกษตรกรรม	12/3 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
41	นายประสาน โต๊ะแอ	กลุ่มอาชีพประมง	ด้านเกษตรกรรม	34/2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
42	นายสมบัติ พงศ์ทอง	กลุ่มอาชีพประมง	ด้านเกษตรกรรม	73/4 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
43	นายสมรึก ชูมีบุญ	กลุ่มอาชีพประมง	ด้านเกษตรกรรม	70/2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
44	นายสุวิเศษ ศรีขวาน	กลุ่มอาชีพประมง ประธานกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน	ด้านเกษตรกรรม	71/4 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
45	นายไพบุลย์ ไต่เต๋น	กลุ่มอาชีพประมง	ด้านเกษตรกรรม	19/2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
46	นายณรงค์ ยังช่วย	กลุ่มอาชีพประมง	ด้านเกษตรกรรม	71/9 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
47	นายวิชัย เจ๊ะเหยง	ปลูกพืชสวนครัว	ด้านเกษตรกรรม	23/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
48	นายหมุด วันลี	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	14 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
49	นายมะเล่ วันลี	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	7/6 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
50	นายนิพัฒน์ วันดี	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	34/6 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
51	นายสมหมาย เจ๊ะยะหลี	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	23/2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
52	นายดำรงค์ วันลี	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	58/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
53	นายสามารถตา สมัยพิทักษ์	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	74/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
54	นายเซ็น อะดา	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	67/4 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
55	นายอุสมาน ไต่แฮมด	ช่างต่อเรือ	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	93/3 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
56	นายดล ไต่หลี	แพทย์แผนโบราณ (พันซาง)	ด้านการแพทย์แผนไทย	101/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
57	นางเราะมะ เมฆโซ่	หมอดำแย ศิลปหัตถกรรม	ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	55/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
58	นางปิยะ ไต่เต็น	ศิลปหัตถกรรม	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
59	นายระเหม ไต่หลี	แพทย์แผนโบราณ (นวด)	ด้านการแพทย์แผนไทย	54/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
60	นายยามาล หวานสุโหลง	ผู้นำศาสนา	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	25/3 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่
61	นางสาวพนิดา สารยาน	ศิลปะพื้นบ้าน (ลิเกฮูลู)	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	22/18 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่ โทร. 08 3632 3723
62	นางสาวอรอนงค์ ไต่ะกลับ	ศิลปะพื้นบ้าน (ลิเกฮูลู)	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	48/1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าทองใหม่ โทร. 08 2823 7440
ที่มา. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองใหม่ 2559				
63	นางดลจิต แป้นเพชร	โรคเรื้อรัง ตัดฝีด้วยคาถา	ด้านการแพทย์แผนไทย	123 หมู่ที่ 7 ตำบลช้างซ้าย โทร. 06 4836 4151
64	นายสมศักดิ์ นรินทร	ช่างตีเหล็ก(ตีมีดทุกชนิด)	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	43/5 หมู่ที่ 5 ตำบลช้างซ้าย โทร. 08 7385 5879
65	นายสมพงษ์ สุขแป้น	รักษาโรคเรื้อรังด้วยการใช้น้ำหมากพ่น	ด้านการแพทย์แผนไทย	หมู่ที่ 5 ตำบลช้างซ้าย โทร 08 7270 2663
66	นางผ่องศรี นวลวัฒน์	การมโนราห์	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	100/1 หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย โทร 08 9729 0188
ที่มา. เทศบาลตำบลช้างซ้าย กาญจนดิษฐ์ สุราษฎร์ธานี ปี 2564				

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
อำเภอไชยา				
67	นายณรงค์ เสมือนเพชร	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอไชยา		59/1 หมู่ที่ 22 ตำบลเสม็ด โทร. 08 1895 0359
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
68	นายอนันต์ โสทัยิม	หมอพรหมณ์	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	1 หมู่ที่ 5 ตำบลตลาดไชยา
69	นายโรจนพร สัตบุตร์	พิธีกรรมทางศาสนา	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	หมู่ที่ 5 ตำบลเสม็ด
70	นางบุญเชื้อ บุญมี	เพลงกล่อมเด็ก	ด้านภาษาและวรรณกรรม	-
71	นางอุดม ไทยปาน	วรรณกรรม เก่งแต่งกลอน	ด้านภาษาและวรรณกรรม	-
72	นางมาลี มูสิก	แต่งกลอน เพลงกล่อมเด็ก	ด้านภาษาและวรรณกรรม	-
73	นางมัจจุรจา เผือกคง	งานบายศรี	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	49/1 ตำบลเสม็ด
74	นายประจักษ์ ลักษณะมาพัน	วาดภาพ	ด้านศิลปกรรม	35 หมู่ที่ 5 ตำบลเสม็ด
75	นางวารีย์ ผลพฤกัรัตน์	การสานใบมะพร้าว	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	54 หมู่ที่ 5 ตำบลเสม็ด
76	นางสมใจ ชิตเพชร	การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	หมู่ที่ 3 ตำบลตลาดไชยา
77	นางอารยา ไพเมือง	การทอผ้าไหม (ผ้าทอมือ)	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	หมู่ที่ 2 ตำบลตลาดไชยา
ที่มา. เทศบาลตำบลตลาดไชยา ปี 2563				
อำเภอท่าชนะ				
78	นายมณเฑียร หนูขาว	ช่างไม้	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	217 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
79	นางพั้ว จันทรัตน์	พ่นรักษาเริ่ม	ด้านการแพทย์แผนไทย	243 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทของความรู้	ที่อยู่
80	นายฉลาด ช่วยปลัด	พิธีกรรมทางศาสนา	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	48 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
81	นางละเมียด สุขแดง	ดนตรีไทย	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	198 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
82	นางเชื่อม หนูขาว	หมอทำเส้น	ด้านการแพทย์แผนไทย	140 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
83	นายสมนึก โสภภาพล	การผสมพันธุ์นกกรงหัวจุก	ด้านเกษตรกรรม	164 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
84	นายวรณิตย์ วิริยะกิตติกุล	ยาสมุนไพร	ด้านการแพทย์แผนไทย	404 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
85	นางสาวสุนี กังละ	ยาสมุนไพร	ด้านการแพทย์แผนไทย	4/9 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
86	นางวัลลี คลิ่งสุวรรณ	การเผาถ่านไม้	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	311/1-2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
87	นางเพ็ญศรี จินชูแก้ว	การทำชาลาเปา	ด้านอาหาร	14/7 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าชนะ
88	นายเนิน สังข์แก้ว	พ่นเริม, งูสวัด	ด้านการแพทย์แผนไทย	167 หมู่ที่ 7 ตำบลสมอทอง
89	นายพุ่ม หนูน้อย	ผู้นำประเพณี	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	105 หมู่ที่ 7 ตำบลสมอทอง
90	นายธนิต คชสวัสดิ์	การเพาะปลูก	ด้านเกษตรกรรม	106 หมู่ที่ 7 ตำบลสมอทอง
91	นางยุพา เกาจินดา	ผู้นำประเพณีแต่งงาน	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	96 หมู่ที่ 7 ตำบลสมอทอง
92	นางกันยา คชสวัสดิ์	หัตถกรรมจักสาน	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	126 หมู่ที่ 7 ตำบลสมอทอง
93	นางวาสนา ศรีทองกุล	กลุ่มทำดอกไม้จันทน์	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	159 หมู่ที่ 7 ตำบลสมอทอง
94	นายสุชาติ หนูคงคา	เขียนผ้าบาติก	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	149 หมู่ที่ 1 ตำบลสมอทอง
95	นางชไมพร แก้วอำไพ	งานประดิษฐ์ดอกไม้	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	31 หมู่ที่ 1 ตำบลสมอทอง
96	นายเข้า ทองจีน	ประกอบพิธีสงฆ์	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	123 หมู่ที่ 1 ตำบลสมอทอง
97	นายผ่อง ถิ่นสมอ	ทำภูมิเจ้าที่	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	156 หมู่ที่ 1 ตำบลสมอทอง

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
98	นางสุภา จันทร	หมอดูในหมู่บ้าน	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	187 หมู่ที่ 1 ตำบลสมอทอง
99	นายถวิล แก้วอำไพ	การทำปุ๋ยหมัก	ด้านเกษตรกรรม	97 หมู่ที่ 1 ตำบลสมอทอง
ที่มา. เทศบาลตำบลท่าชนะ ปี 2562				
100	นางบุญหลง มีแย้ม	หมอเส้น	ด้านการแพทย์แผนไทย	63 หมู่ที่ 12 ตำบลคันธุลี
ที่มา. องค์การบริหารส่วนตำบลคันธุลี ปี 2560				
อำเภอเวียงสระ				
101	นายพิชญพงศ์ เชาวเหม	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงสระ		85/18 หมู่ที่ 1 ตำบลสองแพรก โทร. 08 9909 6029
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
102	นางสาวนาฎยา แก้วเจริญ	การนวดไทย การทำลูกอมหน้าดอกขาวลดบุหรี	ด้านการแพทย์แผนไทย	44 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนวน โทร. 06 1192 6417
103	นางธนพร ธนเสวต	การนวดไทย	ด้านการแพทย์แผนไทย	49 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนวน โทร. 08 4848 3594
104	นางกาญจนา ชัยภักดี อายุ	การปลูกผักอินทรีย์ (แบบเศรษฐกิจพอเพียง)	ด้านเกษตรกรรม	38/3 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองฉนวน โทร. 09 2525 7851
105	นางวิศิษฐ์ มีพริ้ง	หมอดูยาม ดูดวงชะตา	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	55 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองฉนวน โทร. 08 2803 9218

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทของความรู้	ที่อยู่
106	นายบุญยืน วัตถุ	หมอพื้นบ้าน หมอโบราณ	ด้านการแพทย์แผนไทย	37/1 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองฉนวน โทร. 08 4957 8503
107	นางปราณี ทิพย์ทอง	งานศิลปะประดิษฐ์	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	21/2 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองฉนวน โทร. 08 4957 9503
108	นายณัฐพงศ์ อินทรพรหม	นายหนังตะลุง	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	หมู่ที่ 7 ตำบลคลองฉนวน โทร. 09 6635 3928
109	นางสมบัติ นรินทร์	หมอพื้นบ้าน ร้องเพลงกล่อมเด็ก	ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านศิลปะพื้นบ้าน	30 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนวน โทร. 09 3794 2193
110	นางสาคร บุญโญ	ขนมไทย	ด้านอาหาร	51 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองฉนวน โทร.08 7824 1774
ที่มา. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนวน (ม.ป.ป.)				
อำเภอพุนพิน				
111	นางอารีย์ พันชูแร่	การสานตะกร้าพลาสติก	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	หมู่ที่ 2 ตำบลกรูด
112	นายสังวาล ถ้อยทัต	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ด้านเกษตรกรรม	ศาลาประชุมหมู่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลกรูด
113	นางทองเพียร ฐิพันธ์	การทำปลาสาม	ด้านอาหาร	หมู่ที่ 2 ตำบลกรูด
114	นายสังวาล ถ้อยทัต	ปุ๋ยชีวภาพ	ด้านเกษตรกรรม	โรงผสมปุ๋ยบ้านทับชัน หมู่ที่ 2 ตำบลกรูด
115	นายสมหวัง ทองดอนอ้า	กลองยาว	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	หมู่ที่ 5 ตำบลกรูด

116	นายเจษฎา พรหมชิต	มะโนราห์	ด้านศิลปะพื้นบ้าน	115/1 หมู่ที่ 6 ตำบลกรูด
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
117	นายอานันท์ สอนนง	ตีมีด	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	107/4 หมู่ที่ 6 ตำบลกรูด
118	นายศุภกิจ เปลียนสมัย	เฟอร์นิเจอร์ไม้	ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	55/2 หมู่ที่ 2 ตำบลกรูด
119	นายยงยุทธ นามวงศ์	มัดทายก	ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	95/3 หมู่ที่ 5 ตำบลกรูด
ที่มา. องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด ปี 2561				
อำเภอคีรีรัฐนิคม				
120	จ.ส.อ.มานิตย์ หนูทิม	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ คีรีรัฐนิคม		60 หมู่ที่ 10 ตำบลท่าขนอน โทร. 08 987 6303
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
อำเภอบ้านตาขุน				
121	นายวสันต์สุข ศรีสุวรรณ	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ บ้านตาขุน		109/3 หมู่ที่ 4 ตำบลเขาวง โทร. 09 8777 9949
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
อำเภอพนม				
122	นายศุภชัย ทองจันทร์	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอพนม		11 หมู่ที่ 2 ตำบลพังกาญจน์ โทร. 08 4443 4993
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
อำเภอบ้านนาสาร				
123	นายเผด็จม เกลี้ยงเมือง	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ บ้านนาสาร		119 หมู่ที่ 2 ตำบลควนสุบรรณ โทร. 08 9290 1951
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
อำเภอบ้านนาเดิม				
124	นายเจียรพงศ์ สุดสงวน	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ บ้านนาเดิม		28 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเรือ โทร. 06 1259 3141
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
อำเภอเคียนซา				
125	นายสัญญา ออมสิน	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเคียนซา		3 หมู่ที่ 2 ตำบลเขาตอก โทร. 09 4594 1246
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
อำเภอวิภาวดี				
126	นายจรูญ ศรีตะกุก	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอวิภาวดี		58 หมู่ที่ 4 ตำบลตะกุกเหนือ โทร. 08 1273 4337
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	องค์ความรู้	ประเภทองค์ความรู้	ที่อยู่
อำเภอเกาะพะงัน				
127	นายศักดิ์สินธ์ ตันกียรติพงัน	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเกาะพะงัน		203/1 หมู่ที่ 11 ตำบลเกาะพะงัน โทร. 08 9972 2265
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
อำเภอท่าฉาง				
128	พ.ต.ท.ชวรวัย ฉิมเรศ	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอท่าฉาง		72 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองไทร โทร. 08 1691 5464
129	นายวิทยา แก้วอำดี	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอท่าฉาง		157 หมู่ที่ 2 ตำบลเขาถ่าน โทร. 08 1797 0989
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				
อำเภอชัยบุรี				
130	นายลือชา อุ่นยวง	ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอชัยบุรี		73 หมู่ที่ 2 ตำบลเวียงสระ โทร. 08 9909 6029
ที่มา : สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2564)				

เอกสารอ้างอิง

บุคลากรกรม

ชาตรี สกกุลเพชร (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

เทพสิน ผ่องแก้ว (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2565

ธวัชชัย นิลแดง (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2565

บุญถม ฮ่องส่งเสียง (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2565

พุทธิพร ภู่อุณทโร (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2565

พิชญพงศ์ เขาวเหม (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2565

เสาวภา แซ่แตง (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2565

อาชวิน วิชัยดิษฐ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ผู้สัมภาษณ์), กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

บรรณานุกรม

กรมป่าไม้. (ม.ป.ป.). **ผู้รู้/ปราชญ์ชาวบ้าน**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://biodiversity.forest.go.t>

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2363). **พิพิธภัณฑ์ปลาหิน**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/attraction/2000>

กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2556). **บรรยายสรุปจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://103.28.101.10/briefprovince/filedoc/84000000.pdf>

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (ม.ป.ป.). (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.suratthani.doae.go.th/v2016/newweb/data2/link/file-surat.pdf>

- จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2559). **จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://sites.google.com/site/canghwadsurasdrthani2559/>
- ชัยสิทธิ์ หมวดทอง. (2564). **ชัยสิทธิ์ หมวดทอง**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/profile.php?id=100013887227340&sk=photos>
- ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา. (2562). **“พรวไทย (Prow Thai)” ผลิตภัณฑ์แปรรูปมะพร้าวอินทรีย์**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_116592
- ทะเบียนราษฎรชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลทุ่งเตา. (2560). **ทะเบียน/ประวัติปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น “เครื่องปั้นดินเผา”**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.tungtao.go.th/files/com_networknews/2020-8_722509b41022dc4.pdf
- _____. (2560). **ทะเบียน/ประวัติปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการตีเหล็ก**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.tungtao.go.th/files/com_networknews/2020-8_722509b41022dc4.pdf
- _____. (2560). **ทะเบียน/ประวัติปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น “พืชสมุนไพร”**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.tungtao.go.th/files/com_networknews/2020-8_722509b41022dc4.pdf
- ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2563). **ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://www.songprak.go.th/datacenter/doc_download/a_170821_113316.pdf
- เทศบาลตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2564). **นางดลจิต แป้นเพชร**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/nat.srinak.1/posts/3906636952770104>
- _____. (2564). **นางผ่องศรี นวลวิวัฒน์**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/nat.srinak.1/posts/3906584976108635>
- _____. (2564). **นางวันเพ็ญ ผ่องแก้ว**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/nat.srinak.1/posts/3906584976108635>
- _____. (2564). **นายศิริศักดิ์ ไทยพัฒน์**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/nat.srinak.1/posts/3906601462773653>
- _____. (2564). **นายสมพงษ์ สุขแป้น**. (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/nat.srinak.1/posts/3906601462773653>

- _____. (2564). **นายสมศักดิ์ นรินทร.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/nat.srinak.1/posts/3906612119439254>
- เทศบาลตำบลตลาดไชยา. (2563). **แบบสำรวจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.chaiyacity.go.th/files/com_net_worknews/20208_779c1218335d9df.pdf
- เทศบาลตำบลท่าชนะ. (2562). **ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น 4 ชุมชน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.thachanacity.go.th/detail.php?id=2>
- บ้านมุลินิ หมู่ที่ 10 ตำบลสินเจริญ อำเภอสระแก้ว จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2564). **นายจรัสศักดิ์ ลายสิงห์.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/moonlanithi10>
- บุญส่ง นาแสวง. (2556). **กลยุทธ์การพัฒนาสังคมของปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดขอนแก่น.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.thai-explore.net/file_upload/submitter/file_doc/da7287c7517609e4fdc66cf30deb2364.pdf?fbclid=IwAR1NgUU6VfuupM3rTYLKwCeE7eKamOHthdaJZ8OzCekLcjzAMEksbcc6vs
- พิษณุพงศ์ ชาวเหม. (2564). **นายพิษณุพงศ์ ชาวเหม.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/pisanupongc>
- พุทธิพร ภู่อุณฑโร. (2564). **นายพุทธิพร ภู่อุณฑโร.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://www.facebook.com/นายพุทธิพร_ภู่อุณฑโร
- มนิราห์ชาติรี พระแสงศิลป์. (2564). **นายชาติรี สกุลเพชร.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/profile.php?id=100011477164782>
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 23. (2551). **คุณสมบัติของผู้ที่เป็นปราชญ์.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=23&page=main>
- สุกัญญา ไหมเครือแก้ว และคณะ. (2560). **ภูมิปัญญาวัฒนธรรมอาหารท้องถิ่น และความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : file:///C:/Users/easy-good/Downloads/abcjournal+editor,+Journal+editor,+4_9-4-60.pdf/
- สุธิวรงค์ พงศ์ไพบุลย์. (2541). **ความหมายภูมิปัญญา.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://soreda.oas.psu.ac.th/files/1081_file_Chapter2.pdf?fbclid=IwAR1NbHw0yU6bsTZxP68odlayXV1oGGXa18Cdt1A4EZyn2vX2-4mI5M3cal8
- สุวรรณา เขียวภักดีพร และคณะ. (2561). **บทบาทของปราชญ์ชาวบ้านในการจัดการตนเองของชุมชน.** เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jkbu/article/download/110059/90159>

- สำนักข่าวเนตรทิพย์. (2562). **น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น สวนลุงสงค์แห่งลุ่มน้ำตาปี.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.natethip.com/news.php?id=659>
- สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2564). **จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.suratthani.go.th/home/>
- สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ (2559). **ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://www.lummai.go.th/datacenter/doc_download/a_050717_134524.pdf
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (ม.ป.ป.). **ปราชญ์ชุมชน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงข้อมูล : <https://district.cdd.go.th/muang-surat/services/ปราชญ์ชุมชน>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2561). **ร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนา และจำนวนศาสนสถาน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.m-culture.go.th/suratthani/main.php?filename=index>
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (ม.ป.ป.). **ลักษณะภูมิประเทศ.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.stpho.go.th/healthroomDOC>
- เสาวภา แซ่แท้่ง. (2564). **นางบุญถม ช้องส่งเสียง.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/profile.php?id=100003829350284>
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2562). **รายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปี 2562.** สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2554). **สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://www.suratpao.go.th/files/com_news/2014-06/20140604_nibtxcge.pdf
- องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด. (2561). **ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.krud.go.th/datacenter/detail.php?news_id=452
- _____. (2561). **ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.krud.go.th/datacenter/detail.php?news_id=452
- องค์การบริหารส่วนตำบลคันธุลี. (2564). **ปราชญ์ชาวบ้านตำบลคันธุลี.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : https://www.khanthuli.go.th/datacenter/detail.php?news_id=886
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนาก. (2564). **ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการยกย่องเชิดชูเกียรติ ปราชญ์ชาวบ้าน สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล ต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม ตำบลคลองฉนาก.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565. เข้าถึงข้อมูล : <https://www.klongchanak.go.th/otop/detail/1358>

- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนวน. (ม.ป.ป.). **ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.klongchanuan.go.th/otop/detail/1346/data.html>
- _____. (ม.ป.ป.). **ภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.klongchanuan.go.th/otop/detail/129/data.html>
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองไทร. (ม.ป.ป.). **ปราชญ์และภูมิปัญญาชาวบ้าน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.klongsai-surat.go.th/product_images/4-ปราชญ์และภูมิปัญญาชาวบ้าน.pdf
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองใหม่. (2559). **ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : http://www.thathongmai.go.th/datacenter/doc_download/a_090719_153328.pdf
- อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ และคณะ. (2561). **บทบาทของปราชญ์ชาวบ้านในการจัดการตนเองของชุมชน.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jkbu/article/download/110059/90159/>
- Komed Arm Prommed. (2564). **นายโกเมษ พรหมเมศ.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/KomedArmPrommed>
- _____. (2564). **นายโกเมษ พรหมเมศ.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/KomedArmPrommed>
- Thai Marine Meteorological Center. (ม.ป.ป.) **ภูมิอากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <http://www.marine.tmd.go.th/>
- Thawatchai Nindaeng. (2564). **นายรัชชัย นิลแดง.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/pai.tawatchai>
- Therippacker. (ม.ป.ป.). **ศูนย์การเรียนรู้การทำนํ้ามันมะพร้าวสกัดเย็นบริสุทธิ์ “สวนลุงสงค์”.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.therippacker.com/en/review/จังหวัดสุราษฎร์ธานี>
- Zack Ashwin. (2564). **นายถาวร วิชัยดิษฐ.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/no602>
- _____. (2564). **นายถาวร วิชัยดิษฐ และนายอาชวิน วิชัยดิษฐ.** (ออนไลน์). เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงข้อมูล : <https://www.facebook.com/no6>

องค์การบริหารส่วนจังหวัด
สุราษฎร์ธานี
Suratthani Provincial Administrative Organization

